

Returadresse
Miljø og Natur, Landbrug
Kjærgaardsvej 8 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Frank Boddum
Direkte telefon
99 74 18 49
E-post
Frank.boddum@rksk.dk

Dato
10/9 2010
Sagsnummer
2008051083A

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
[REDACTED]

Virksomhedens art:

Matrikel nr.:

Betegnelse:

Tilsynsmyndighed:

Udarbejdet af ALECTIA A/S

Kvalitetssikret af:

Kvægbrug

2a, Tarm By, Egvad,. m. fl.

Husdyrbrug omfattet af § 11 i Lov om
miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Ringkøbing-Skjern Kommune

for Ringkøbing-Skjern Kommune

Frank Boddum

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Fastnet telefon: XXXXXXXXXX Mobil: XXXXXXXXXX E-mail: XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX																							
Bedriftens adresse																								
Bedriftens miljøkonsulent	Rikke Mogensen Vestjysk Landboforening Fastnet telefon: 96814223 Mobil: - E-mail: rim@vjl.dk																							
Bedriftens matrikelnumre	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 30%; text-align: center;">2k</td><td>Tarm By, Egvad</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">2a</td><td>Tarm By, Egvad</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">2n</td><td>Tarm By, Egvad</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">4o</td><td>Tarm By, Egvad</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">2o</td><td>Tarm By, Egvad</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">4a</td><td>Tarm By, Egvad</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">21</td><td>Tarm By, Egvad</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">2g</td><td>Gråhede By, Ådum</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">3n</td><td>Gråhede By, Ådum</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">4m</td><td>Tarm By, Egvad</td></tr> <tr><td style="text-align: center;">4n</td><td>Tarm By, Egvad</td></tr> </table>		2k	Tarm By, Egvad	2a	Tarm By, Egvad	2n	Tarm By, Egvad	4o	Tarm By, Egvad	2o	Tarm By, Egvad	4a	Tarm By, Egvad	21	Tarm By, Egvad	2g	Gråhede By, Ådum	3n	Gråhede By, Ådum	4m	Tarm By, Egvad	4n	Tarm By, Egvad
2k	Tarm By, Egvad																							
2a	Tarm By, Egvad																							
2n	Tarm By, Egvad																							
4o	Tarm By, Egvad																							
2o	Tarm By, Egvad																							
4a	Tarm By, Egvad																							
21	Tarm By, Egvad																							
2g	Gråhede By, Ådum																							
3n	Gråhede By, Ådum																							
4m	Tarm By, Egvad																							
4n	Tarm By, Egvad																							
Kommune	Ringkøbing – Skjern Kommune																							
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	26302900/1008753764/54569																							
Ejendomsnummer																								
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug																							

Oplysninger om husdyrbruget:

	Nudrift		Ansøgt	
Dyrehold	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race	140	186,84	156	208,20
Kvier, tung race (4-19 mdr.)	84	34,93	110	45,74
Kvier, tung race (19-27 mdr.)	44	26,81	57	34,73
Tyrekalve, tung race (40-60kg.)	70	8,24	85	1,11
Småkalve, tung race (0-1 mdr.)	5	1,14	8	1,83
Småkalve, tung race (1-4 mdr.)	17	4,45	21	5,50
Ungtyre, tung race (6 mdr.-440 kg.)	70	17,5	-	-
I alt		279,91		297,11
Arealer		Ha		Ha
Ejet/ forpagtet udbringningsareal		-		192,42
		-		
Udbringningsareal i alt		-		192,42
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende løsdriftsstald	-	1.650	-	1.650
Eksisterende stald	-	666		666
Eksisterende foderlade		547		547
Eksisterende maskinhus		789		789
Eksisterende gyllebeholder	1.360	-	1.360	-
Eksisterende gyllebeholder	2.500	-	2.500	-
Ny plansilo	-	-	-	998
I alt	3.860	3.652	3.860	4.650

Tabellen på næste side er en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på ejede/forpagtede samt aftalearealer.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Egvad Kirkevej 6	Antal DE
Producerede gødning	Egvad Kirkevej 6	297,11
Til afsætning på ejede / forpagtede arealer		297,11

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	4
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	7
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	7
1.2 AFGØRELSEN	8
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	10
2.1 Generelt	10
2.2 Uheld og risici	10
2.3 Årsproduktion	10
2.4 Staldanlæg	11
2.5 Opbevaringsanlæg generelt	11
2.6 Gyllehåndtering	12
2.7 Transport	12
2.8 Håndtering af marksprøjte	12
2.9 Spildevand	12
2.10 Oplag af olie og medicin	12
2.11 Affald	13
2.12 Skadedyr	13
2.13 Lugt	13
2.14 Støjkloder	13
2.15 Lys	14
2.16 Støv	14
2.17 Udbringningsarealer	14
2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	15
2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	15
3. FORMALIA	16
3.1 LOVGRUNDLAG	16
3.2 OFFENTLIGHED	16
3.3 KLAGEVEJLEDNING	16
3.4 UDNYTTELSE	17
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	19
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ AF DE MILJØMÆSSIGE KONSEKVENSER	19
1.2 OPLYSNINGER OM KRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	21
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING	26
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	29
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	30
1.6 OPLYSNINGER OM KRING AREALER	31
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	33
1.8 BEREGNINGER PÅ AREALER	35
1.9 OPBEVARINGSKAPACITET	36
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	37
2.1 BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSEN	37
2.2 GENERELLE AFSTANDSKRAV	37
2.3 EJENDOMMENS HUSDYRHOLD, STALDANLÆG, DRIFT OG GØDNINGSHÅNDTERING	37
2.4 AMMONIAK	38
2.5 LUGT	38
2.6 FOSFOR	39
2.7 NITRAT	39
2.8 NATUR	40
2.9 LANDSKABELIGE VÆRDIER / INTERESSEOMRÅDE	44
2.10 KULTURMILJØ	44
2.11 TIL- OG FRAKØRSEL TIL VIRKSOMHEDEN	44
2.12 EGENKONTROL	45

2.13 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT)/RENERE TEKNOLOGI	45
2.14 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	47
2.15 KONKLUSION	47
BILAG 3. KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN:	49
KOMPOST TIL MARKSTAK.....	49
STØJ	49

Bilag 3a. Oversigtstegning

Bilag 4. udbringningsarealer

Bilag 5a+b. Udbringningsareal, Natur

Bilag 5c. Udbringningsareal med pil

Bilag 6. Udbringningsareal, opland til Natura 2000 overbelastet med fosfor og okkerklassificering

Bilag 7. Udbringningsarealer, Nitratklasser

Bilag 8a+b. Udbringningsarealer, Grundvand

Bilag 9a+b. Udbringningsarealer, Kulturmiljø

Bilag 10. Transportruter

Bilag 11. BAT-beskrivelse

Bilag 12. Lokalplanforslag

Bilag 13. Beredskabsplan

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 12.05.2008 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Egvad Kirkevej 6, 6880 Tarm. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende arealer, en udvidelse/omlægning i husdyrbrugets antal af malkekøer og opdræt samt opførelse af tre plansiloer på 998 m².

Afstandskrav

Den eksisterende løsdriftsstald er placeret ca. 8 meter fra beboelse. Afstandskravet fra beboelse på ejendommen og til eksisterende staldbyggeri er derfor ikke overholdt.

Afstanden på 25 meter fra ikke almene vandforsyningsanlæg til eksisterende staldbygninger er ikke overholdt.

Der er tale om lovligt opført eksisterende byggeri og eksisterende boring. De nye plansiloer overholder afstandskravene.

Alle øvrige lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningen overholdt.

Ammoniak

Husdyrbruget er omfattet af krav af om 20 % ammoniakreduktion fra stald og lager, hvilket er overholdt i henhold til ansøgningen. I forbindelse med udvidelsen reduceres ammoniakfordampningen fra stald og lager med 202 kg N/år.

Der findes ingen naturområder omfattet af lovens §7 eller andre ammoniakfølsomme naturområder inden for 1.000 m fra stald og lager. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for ammoniak, som rækker udover det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget. Der er ingen af husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer, der er beliggende mindre end 1.000 meter fra et naturområde omfattet af lovens §7.

Lugt

Lugtgeneafstande (afstande hvor der kan forventes væsentlige lugtgener) er ifølge ansøgningen følgende:

- byzone: 244,66 m
- samlet bebyggelse: 159,87 m
- enkelt bolig: 77,37 m

Ifølge ansøgningen er den faktuelle afstand til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt mindst 166,01 m (Gråhedevej 16). Afstanden til den nærmeste samlede bebyggelse (Sønderby) og byzone (Sønderby) er minimum 1.413,09 m og 1.026,84 m.

Fosfor

Alle udbringningsarealerne ligger i opland til Ringkøbing Fjord, der er overbelastet med fosfor.

25,81 ha af udbringningsarealerne ligger i P-klasse 2, hvor der er krav om fosforoverskuddet ikke må øges.

De resterende 166,67 ha af udbringningsarealerne ligger i P-klasse 0.

For de 167,62 ha som ligger i P-klasse 0 er beskyttelsesniveauet det samme som harmonitrykket på 1,7 DE/ha. Dyretætheden på husdyrbruget ligger under 1,7 De/ha.

Nitrat, overfladevand

184,92 ha af de ejede/forpagtede arealer ligger i nitratklasse II, hvilket medfører en reduktionsprocent på 66,54, som svarer til et dyretryk på 1,11 DE/ha. Det ansøgte dyrehold er dog på 1,67 DE/ha, idet ansøger i stedet anvender et virkemiddel på 4,5 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets normer. Beregninger viser, at der kan tillades en kvælstofudvaskning (DE_{max}) på 71,50 kg N/ha, og at den ansøgte udvaskning (DE_{reel}) er 71,10 kg N/ha.

Nitrat, grundvand

Ingen af de ejede/forpagtede arealer ligger i nitratfølsomt indvindingsområde, hvor der stilles skærpede krav til nitratudvaskningen fra rodzonen.

Natur

De nærmeste §7-arealer er hedeområder, der ligger 3 km øst for staldanlægget ved Stovstrup Hede. Der er minimum ca. 1.400 meter fra udbringningsarealer til §7-arealer. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er EU-Habitatområde nr. 61 Skjern Å, som ligger ca. 3,6 km fra ejendommen og mindst 2 km fra udbringningsarealerne. Ca. 800 meter øst for stald og lager ligger et §3 beskyttet engområde, der i henhold til regionplan 2005 er c-målsat. Dette naturareal grænser op til nogle af udbringningsarealerne.

Arealer

Ejendommen på Egvad Kirkevej har 193,43 ha udbringningsarealer.

Der er ikke aftalearealer i denne godkendelse, og der skal ikke udarbejdes særskilte §16-arealgodkendelser.

Ingen af arealerne ligger i en anden kommune.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 2a, Tarm By, Egvad, m. fl. beliggende på adressen Egvad Kirkevej 6, 6880 Tarm. Afgørelsen meddeles i medfør af §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget med tilhørende arealer og omfatter en udvidelse i husdyrholdet fra 279,91 DE fordelt på

- 140 stk. malkekøer, tung race
- 84 stk. kvier, tung race (4-19 mdr.)
- 44 stk. kvier, tung race (19-27 mdr.)
- 70 stk. tyrekalve, tung race (40-60 kg)
- 5 stk. småkalve, tung race (0-1 mdr.)
- 17 stk. småkalve, tung race (1-4 mdr.)
- 70 stk. ungtyre, tung race (6 mdr.-440 kg.)

til en besætning på 297,11 DE som fordeler sig på

- 156 stk. malkekøer, tung race
- 110 stk. kvier, tung race (4-19 mdr.)
- 57 stk. kvier, tung race (19-27 mdr.)
- 85 stk. tyrekalve, tung race (40-60 kg)
- 8 stk. småkalve, tung race (0-1 mdr.)
- 21 stk. småkalve, tung race (1-4 mdr.)

Udvidelsen sker i eksisterende stalde. Der etableres tre ny plansiloer i sammenhæng med de eksisterende.

Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer drevet under ejendommens CVR-nummer, hvoraf 193,43 ha er udbringningsarealer.

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning version 20 genberegnet og downloadet den 02-02-2010 med beregningsgrundlag 01-2008.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Egvad Kirkevej 6, 6880 Tarm meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning (herunder Museumsloven). Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Opmærksomheden henledes på, at der skal foreligge en skriftlig godkendelse på rodzoneanlægget inden miljøgodkendelsen tages i brug.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen. Med "udnyttet" menes, at eventuelt ansøgt byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opfyldt 2 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.
- 3) De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

- 6) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til hver en tid være ajourført.

2.3 Årsproduktion

- 7) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 8) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold på i alt 297,11 DE fordelt på:
  - 156 stk. malkekøer, tung race
  - 110 stk. kvier, tung race (4-19 mdr.)
  - 57 stk. kvier, tung race (19-27 mdr.)
  - 85 stk. tyrekalve, tung race (40-60 kg)
  - 8 stk. småkalve, tung race (0-1 mdr.)
  - 21 stk. småkalve, tung race (1-4 mdr.)

- 9) Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 297,11 DE ikke overskrides. (I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

2.4 Staldanlæg

- 10) Spaltegulvet i staldafsnittet til malkekøer skal etableres med skraberne skal sikre, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne og skal have en effekt på minimum 20 % ammoniakreduktion.
- 11) Skraberne skal være i drift året rundt. Skrabeanlægget, til fjernelse af husdyrgødning, skal skrabe spaltegulvet mindst 12 gange i døgnet. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom. Eventuelle driftsstop skal indføres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.

2.5 Opbevaringsanlæg generelt

Der skal gøres opmærksom på, at **15. september 2008** trådte følgende i kraft jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

- spjæld eller lignende forbindelse mellem fortank og lagertank er ikke længere tilladt, hvis gyllebeholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.
- evt. pumperør skal sikres, så gyllen ikke kan pumpes ud, når pumpen ikke anvendes eller ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør.
- evt. pumpe skal være forsynet med en timer, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen end det, der svarer til en gyllevogn. Pumpning fra en gyllebeholder til en anden beholder kan foretages uden timer, hvis det sikres, at gylleudslip undgås på anden måde, fx ved manuel overvågning.
- evt. pumpe skal forsynes med en afbryder, der sikrer, at pumpen ikke kan igangsættes utilsigtet. Eldrevne pumper skal afbrydes ved hovedtavlen, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under låste forhold.

Fast gødning

- 12) I markstak skal dybstrøelse være kompostlignende (se bilag 3). Markstakke skal etableres og overdækkes efter til enhver tid gældende regler herom.
- 13) På udbringningsareal inden for 300 m fra de i §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturområder, samt på marker der grænser op til heder og overdrev (se bilag 5) må der ikke placeres markstakke.

Kompost- og ensilageopbevaring

- 14) Kompost i markstakke, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted. Gødning fra småkalve kan ikke medregnes som kompostlignende, og skal derfor opbevares på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
- 15) Ensilage i markstakke, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted.
- 16) Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kort.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 17) Gyllebeholderne skal have tæt overdækning i form af naturligt flydelag eller lignende, som skal kontrolleres og opretholdes efter de til enhver tid gældende regler herom.
- 18) Skader på flydelag skal reparerer, så overdækningen er helt tæt.
- 19) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

2.6 Gyllehåndtering

- 20) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.

2.7 Transport

- 21) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt foregå ad de på bilag 10 angivne veje.
- 22) Såfremt transport af husdyrgødning foregår i gennem Tarm by skal husdyrgødningen transporteres i lastbil eller et påhængskøretøj hertil. Under transporten skal flydende husdyrgødning opbevares i lukkede tanke, og fast husdyrgødning skal overdækkes.

2.8 Håndtering af marksprøjte

- 23) Der må ved påfyldning af marksprøjte ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

2.9 Spildevand

- 24) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
- 25) Der skal foreligge en skriftlig godkendelse til rodzoneanlægget inden miljøgodkendelsen tages i brug. Alternativ skal overfladevand fra ensilagepladser ledes til opbevaringsbeholder.

2.10 Oplag af olie og medicin

- 26) Opbevaring af brændstof / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder og opbevares således, at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 27) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus.

28) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.

29) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.11 Affald

30) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til hver en tid gældende affaldsregulativer.

31) Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares på hævet underlag i lukket kasse, container eller under kadaverkappe eller lignende. Affald skal placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

2.12 Skadedyr

32) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

33) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.13 Lugt

34) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.14 Støjkilder

35) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

36) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.

37) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.15 Lys

- 38) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 39) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.16 Støv

- 40) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 41) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

2.17 Udbringningsarealer

- 42) Husdyrbrugets husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 4.
- 43) Mark 16 ligger i et område, der i lokalplan forslag er udlagt til boligformål (se bilag 12). Dette areal kan kun anvendes til udbringningsareal indtil området overføres til byzone ved lokalplan.
- 44) På husdyrbrugets udbringningsarealer må der i alt udbringes gylle/dybstrøelse med maksimalt 29.322,01 kg P/år og 4.937,81 kg N/år i alt 297,11 DE svarende til 1,67 DE/ha. Ønskes der udbragt husdyrgødning med et samlet større indhold af fosfor og/eller kvælstof, skal kommunen godkende det.
- 45) Mark 24-2 skal rodfræses og omlægges inden det anvendes til udbringning af husdyrgødning. Se bilag 5c.
- 46) Ønskes udbringningsarealet ændret, skal det anmeldes til kommunen jf. kapitel 5 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK. nr. 294 af 31. marts 2009). Kommunen vurderer herefter, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare.
- 47) I husdyrbrugets efterafgrødegrundlag skal der etableres 4,5 % ekstra efterafgrøder (udover Plantedirektoratets til hver en tid gældende krav om efterafgrøder).
- 48) Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener begrænses. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
- 49) Al anvendelse i markdriften af spildevandslam, bioaske og øvrigt affald til jordbrugsformål, jordforbedrende midler samt øvrige produkter med indhold af kvælstof og fosfor skal årligt oplyses og dokumenteres overfor tilsynsmyndighed.
- 50) Der skal etableres 2 meter dyrkningsfri bræmmer på arealer der grænser op til følgende vandløb: Krages grøft, Tarm Bæk, Strømmelsbøl Bæk og Gundesbøl Å.

Der gøres opmærksom på, at anvendelse af anden organisk gødning skal indgå i gødningsregnskabet og i øvrigt ske i overensstemmelse med reglerne i Bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål (Slambekendtgørelsen) BEK nr. 1650 af 13. december 2006.

2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 51) På tidspunktet for næste gennemgribende renovering af alle staldafsnit eller senest ved næste revurdering i 2018 skal der anvendes teknologier, der af Kommunalbestyrelsen anses for værende bedst tilgængelige teknologier.

2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 52) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 53) Dokumentation for overholdelse af dyreholdets størrelse.
- 54) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager, ammoniakdeposition, nitratudvaskning til overfladevand, og fosforoverskud fra bedriften, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006.
- Bekendtgørelse om lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24. september 2009
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 48 af 13. januar 2010.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 259 af 23. marts 2010.

3.2 Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 22/7 2010 til 6/9 2010, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort tirsdag og onsdag den 21 og 22/9 2010 ved annoncering i Ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Miljø og Natur, Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 20/10 2010.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

3.4 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2018.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Anne-Marie Svendsen
Faglig Koordinator
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Frank Boddum
Miljømedarbejder
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

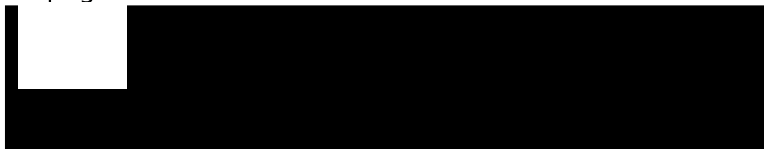
Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Konsulent:

- Rikke Mogensen, e-mail: rim@vjl.dk

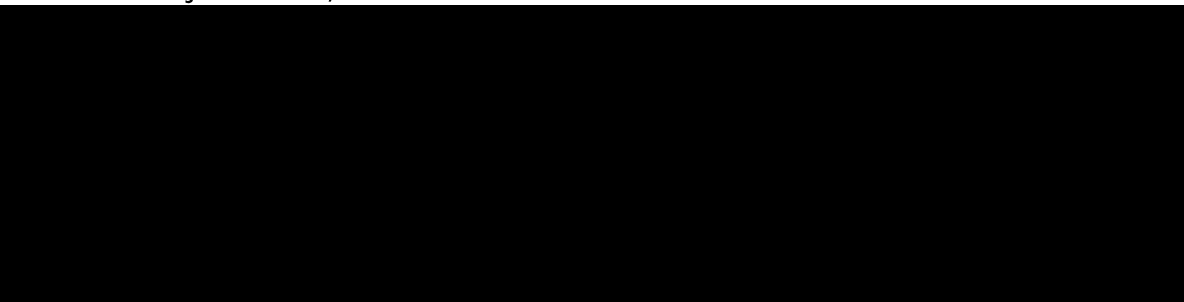
Ejer af forpagtede arealer:

-
-
-
-

Ejere af nærmeste ejendomme/arealer:

-
-
-
-
-
-
-

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Rikke Mogensen, e-mail: rim@vjl.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé, 8270 Højbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredning, Masnæsøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk, ringkoebing-skjern@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, Rindum, 6950 Ringkøbing, e-mail: post@rin.mim.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Bilag 1. Miljøredegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er ifølge ansøgningen nr. 8262 anvendt beregningsgrundlaget 01-2008, version nr.20, genberegnet og downloadet den 02-02-2010.

1.1 Ikke teknisk resumé af de miljømæssige konsekvenser

Ikke teknisk resume

Gunner Mouridsen, Egvad Kirkevej 6, 6880 Tarm ønsker at ændre/udvide husdyrholdet på ejendommen Egvad Kirkevej 6 fra 279,91 DE til 297,11 DE. Ejendommen er godkendt til:

- 140 stk. malkekøer, tung race
- 84 stk. kvier, tung race (4-19 mdr.)
- 44 stk. kvier, tung race (19-27 mdr.)
- 70 stk. tyrekalve, tung race (40-60 kg)
- 5 stk. småkalve, tung race (0-1 mdr.)
- 17 stk. småkalve, tung race (1-4 mdr.)
- 70 stk. ungtyre, tung race (6 mdr.-440 kg.)

Der søges om at udvide besætningen til:

- 156 stk. malkekøer, tung race
- 110 stk. kvier, tung race (4-19 mdr.)
- 57 stk. kvier, tung race (19-27 mdr.)
- 85 stk. tyrekalve, tung race (40-60 kg)
- 8 stk. småkalve, tung race (0-1 mdr.)
- 21 stk. småkalve, tung race (1-4 mdr.)

I forbindelse med udvidelsen skal der bygges nye plansiloer på ca 1000 m² på ejendommen. Der ændres ikke i staldafsnittene.

Ansøger driver selv alle udspretningsarealer til bedriften. Gyllen bliver opbevaret i gylletanke på ejendommen. Oversigt over udspretningsarealer og transportvej se bilag. Antallet af transporter vil ligge uændre på ca 725 transporter om året med tung trafik. Det vurderes at generne fra støv, støj og fluer ikke stige for de omkringboende som følge af udvidelsen.

Beregninger for udvidelsen

Ammoniak

Følgende foranstaltninger er lavet for at overholde kravet til ammoniakfordampningen. Omlæggelsen/udvidelsen sker i eksisterende staldafsnit. Der ændres ikke i staldindretningen men lægges skrabere i eksisterende stald, hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 20%.

Kravet til det generelle ammoniakreduktion er overholdt med et frivillig tiltag på 216 kg N.

Der er beregnet en mindre ammoniakemmission fra stald og lager på ca 202 kg N/år som følge af omlægningen.

Da der ca 850 m fra ejendommen ligger et §3-engområde er der lavet depositionsregninger til dette. Beregningerne viser at den højeste merdeposition på området ligger på 0 kg N/ha. Totalbelastningen på området ligger på 0,13 kg N/år.

Det nærmeste §7-område ligger længere væk end 1000 m fra ejendommen. Der er derfor ikke lavet beregninger til dette område.

Lugt

Nærmeste byzone ligger ca 1km fra ejendommen. Nærmeste samlet bebyggelse ligger ca 1 km fra ejendommen og nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca 166 m fra ejendommen.

Der er foretaget lugtberegninger for ejendommen. Resultatet er at den ukorrigeret geneafstand ligger på:

Byzone : 245 m

Samlet bebyggelse: 160 m

Enkelt bolig: 77 m

Genekriterierne er overholdt. Der er ingen nabobebyggelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden.

Beregninger på arealer

Gunner Mouridsen driver selv alle udspretningsarealer. På bilagskortene ses et samlet billede af udspretningsarealerne. Der er i denne ansøgning ikke regnet med udegående dyr. Jordbundstyperne er tilrettet efter de statslige kort. Der er for arealerne angivet dræning hvor det er nødvendigt for beregningerne. Hvor dræningsforholdet ikke er afgørende for beregningerne for udvaskningen er dette ikke anført. Ligeledes er vanding ikke påført da det ikke har betydning for beregningerne. Der er regnet med samme sædskifte som referancesædskiften, hvilket er et K4-sædskifte.

I nudriften er der tilført svinegylle som svare til et gennemsnit over de sidste 5 år. I ansøgt drift er der ligeledes tilført svinegylle svarende til 25 DE.

Fosforberegning

Hovedparten af arealerne ligger udenfor lavbundsarealer mens 25,8 ha ligger i fosforklasse 2. Dette resulterer i at fosforoverskuddet er overholdt på ejendommen med et frivillig tiltag på 20,5 kg P. Fosforoverskuddet er beregnet til 0,5 kg P/ha/år.

Nitratberegninger

(Overfladevand)

Hovedparten af udspretningsarealerne ligger i nitratklasse 2 mens en mindre del ligger udenfor udpegningen. Dette resulterer i et DE reduktionsprocent på 66,53%. Dvs at det maximale dyretryk på udspretningsarealerne ligger på 1,11 DE/ha uden hjælpemidler. Der er i disse beregninger regnet med et dyretryk på 1,67 DE/ha.

Udvaskningen er beregnet til:

kg N/ha DEmax: 71,5 kg N/ha

kg N/ha DEreel: 71,1 kg N/ha med 4,5% ekstra efterafgrøder i forhold til kravet fra Plantedirektoratet.

dvs at kravet til udvaskningen af kvælstof til overfladevand er overholdt.

(Grundvand)

Ingen af udspretningsarealerne ligger i nitratfølsomme grundvandsområder. Der er derfor ikke lavet nitratudvaskningsberegninger for ejendommen.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering og Landskab

Der kommer tegninger over de nye bygninger.

Tegningerne bliver efter sendt fra G.L. Byg

Der kommer en situationsplan over nuværende bygninger samt over det påtænkte byggeri, som vil indeholde følgende:

Målefast oversigtplan i passende målestoksforhold med angivelse af anlægs stald og ligende, samt indretning til dyrene samt hvordan gødning vil blive håndteret, hvor gylletank, evt. beholder til opsamling af spildevand er placeret til omkring liggende beboelse samt afstand til natur og kulturområder.

Situationsplan indeholder også afstand til søer, vandløb samt dræn såfremt det er aktuelt. Situationsplanen vil også indeholde dyreart antal hvor mange dyr der er plads til i bygningen.

Hvordan udmugningssystemer er indrettet, herunder evt. jordledninger til transport af husdyrgødning.

Generelle afstandskrav

Ikke - almene vandforsyning	25 meter
Almene vandforsyning anlæg	50 meter
Vandløb "dræn" søer.	25 meter
Levends virksomheder	50 meter
Beboelse på ejendommen	15 meter
Nabobeboelse	50 meter
Nabo skel	30 meter

Landskabelige hensyn

Ejendommen ligger uden for følgende.

Natur områder med særlig naturbeskyttelse interesser.

Områder med landskabelige værdier.

Uforstyrret naturlandskab

Områder med særlig geologiske værdier.

Rekreative interesse områder

Værdifulde kultur miljøer og bevaringsværdige landsbyer.

Kirke omgivelser.

Kystnærheds zoner

Lavbunds arealer

Skovrejsning områder.

Fredet områder.

Beskyttet § 3 område

Strands beskyttelse linje

Klit frednings linje

Skov bygge linje

Sø og åbeskyttelseslinje.

Kirke byggelinje.

Fortidsmindelinje.

Beskyttet sten og jorddiger.

Idet det er plansiloer vil det ikke ændre landskabet synligt.
Højden på siloerne er den samme som de nuværende plansiloer

Energi

El forbruget er 150 000 KW
Dielse olie forbrug 20000 Liter

Forbruget.
Elforbrug i 150,000 KW i nu produktion
Dielse olie 20000 Liter.
Energi forbruget vil ikke ændre sig
Gunner Mouridsen har ingen vindmøller eller biogas anlæg

Energibesparende foranstaltninger

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Fodringen foregår automatisk, hvilket medfører et lavere energiforbrug end en traktordrevet fuldfodervogn.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandedanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
- Ejendommens elinstallationer gennemgås med faste intervaller af fagmand i henhold til forsikringsbestemmelser

Vand

Der benyttes både byvand og vand fra egen boring.
Der bliver brugt ca 7500 m³ vand i nudrift der formodes at bliver brugt ca 8000 m³ vand efter udvidelsen. Tallene er udregnet efter normer for kvægbrug.

Vandbesparende foranstaltninger

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Døde dyr

Der regnes med omkring 3-5 køer og 10 kalve som dør om året.

Døde dyr bliver afhentet af DAKA efter aftale, eller lignende som har tilladelse til dette.
Døde dyr skal være anmeldt til destruktion inden 24 timer og må ikke give anledning til uhygiejniske forhold, eller nedsivning af saft fra dyrene i perioden indtil afhentning.
Dette kan f.eks. sikres ved at opbevare kadaverne i lukket container eller beholder.
Opbevaringen må i øvrigt ikke kunne give anledning til væsentlige nabogener.

Fast affald

Alt affald opsamles i containere og afhentes af firma. Større affald afleveres på den lokale genbrugsstation.

Alt affald bortskaffes i henhold til kommunes regulativ.

Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder. den anvendte emballage skal lukkes forsvarligt og mærkes, før affald forlader husdyrbruget så det kan afleveres korrekt på den lokale genbrug.

Olie- og kemikalieaffald

Forbruget af kemikalier/pesticider samt sprøjte udstyret er minimalt.

Såfremt det forefindes på ejendommen vil følgende blive overholdt.

Alle sprøjtemidler, herunder rester samt tomme emballager bliver opbevaret utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende.

Vask/påfyldning af evt. sprøjteudstyr vil foregå på en plads med tæt bund der har fald mod afløb til en godkendt opbevaringsbeholder.

Evt. sprøjte rester fra marksprøjten bliver fordelt på ejendommens arealer

Spildolie afhentes af olieselskab efter aftale.

Management

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Egenkontrol

Ansøger får hvert år laver gødningsregnskab hvoraf produktion på ejendommen fremgår sammen med mængden af husdyrgødning.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Tankene tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligehold.

Ejendommen følger reglerne fra ARLA gården.

Spildevand

Det sanitære spildevand bliver ledt opsamlingsbeholder med tilhørende nedsivningsanlæg (godkendt i 2007).

Der regnes med ca 200 m² spildevand fra staldene som ledes i gylletank.

Marksprøjten bliver rengjort i på vaskplads ved gyllebeholder.

Overfladevand fra siloer bliver sprinklet ud på udspretningsareal.

Der er lavet et nyt nedsivningsanlæg til sanitærspildevand i år 2007 som er godkendt af kommunen.

Transport

Transport.

Det samlede antal transport til og fra ejendommen vil efter udvidelsen ligge på ca. 725 transport fordelt på ca.

Husdyrgødning 210
Foder 104
kemikalier og handels gødning 7
Dyr til slagtning/afhentning af tyrekalve 24
Mælk 180
diverse 200

Transportveje se bilag.

Antal af transporter ændres ikke fra nudrift til ansøgt drift.

Transporterne foregår hovedsaglig indenfor normal arbejdstid. Kørsel ved mælkeafhentning og markarbejde kan dog forekomme udenfor normal arbejdstid.

Risici

Gylle udslip.
kemikalieudslip
oliespild
strømsvigt
brand.

Gylle udslip: Der er ingen pumpe i den nye gyllebeholder. Der er befæstet areal rundt om gylletankene.

Kemikalieudslip: alle kemikalier bliver opbevaret i kemiskab som er utilgængelig for børn og dyr. Et evt. spild vil kunne opsamles da der ikke er afløb ved opbevaringspladsen.

Oliespild: Alt olie opbevares på befæstet areal uden afløb.

Strømsvigt: mulighed for at koble nødstrømsanlæg til.

Brand: der er installeret brandslukningsudstyr rundt på bedriften.

Se desuden beredskabsplan for ejendommen.

Minimering af risiko for uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften.

Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder:

Landbrugsmaskiner, malkerobotter samt diverse pumper

Driftsperiode for støjkilder:

Malkerobotterne kører i døgndrift, det automatiske fodringsanlæg kører flere gange dagligt.

Støj fra landbrugsmaskiner forefindes normal indenfor almindelig arbejdstid men i højsæsonen også udenfor normal arbejdstid.

Blandeanlægget kører 0,5 time

Samt alm. transport til og fra ejendommen med landbrugsmaskiner.

Tiltag mod støjkilder

Der er ingen tiltag, da det vurderes at støjen ikke når udenfor matrikelgrænsen.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der bekæmpes mod fluer, mus rotter.

Der vil i forbindelse med driften blive ført en effektiv skadedyrsbekæmpelse i henhold til retningslinier fra Statens skadedyrslaboratorium.

Opbevaring af foder sker på sådan måde at risikoen for tilhold af skadedyr minimeres.

Såfremt der er spild af husdyrgødning vil det blive fjernet fra ejendommen for at minimere. Rottebekæmpelse

Rundt på ejendommen er der placeret rottekasser som bliver tilset engang om mdr.

Kasserne bliver fyldt efter behov

Såfremt der ses/tyder på at der er rotter på ejendommen bliver der rettet henvendelse til Ringkøbing-Skjern kommune omkring rotte bekæmpelse, hvorefter de tager stilling til evt. yderlig tiltag.

Såfremt Ringkøbing-Skjern kommune ønsker det vil der blive ført journal i samarbejde med den kommunale tilsyn.

Kemikalier

Det fremgår af markplanen, som bliver udarbejdet af den lokale landboforening, hvilken kemikalier der bliver brugt på de pågældende marker/ afgrøder.

Alle sprøjtemidler, herunder rester samt tom emballage bliver opbevaret utilgængeligt for børn, dyr og uvedkommende i frostfri samt aflåst lokaler.

Vask/påfyldning af sprøjteudstyr vil foregå på en plads med tæt bund der har fald mod afløb til en godkendt opbevaringsbeholder, hvor det bliver fordelt over ejendommens arealer. Hvis sprøjteudstyret bliver udstyret med tankvask vil rengøring blive udført efter endt arbejde og evt. rester vil blive fordelt på de arealer som er sprøjtet.

Olie og kemikalier er aflåst det er godkendt i år 2008

Foderopbevaring

Gunner ønsker at bygge en ny plansilo, som Gunner Larsen "GL.BYG" forestår byggeriet af. Alt indkøbt foder ligger på fast underlag

Lysforhold

Lys i stalden auto nat lys

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Det påregnes ikke at produktionen ophører. Hvis det alligevel bliver tilfældet, vil alle kilder til mulig forurening af omgivelserne, blive fjernet efter gældende lovgivning.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Stald 1.1.1

Generelt

Ejendommen efterlever kravene fra Arla-gaarden.

Der anvendes Viscolight i gyllen, som hjælper med dannelsen af det naturlige flydelag.

Rengøring / desinficering

Staldene rengøres en gang om året.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle staldafsnit.

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning:

Der anvendes skrabere i staldafsnit til malkekøer med en ammoniakreduktion på 20%

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	20,00%

Stald 1.1.2 Opdræt fra 18-27 mdr.

Generelt

Ejendommen efterlever kravene fra Arla-gaarden.

Der anvendes Viscolight i gyllen, som hjælper med dannelsen af det naturlige flydelag.

Rengøring / desinficering

Staldene rengøres en gang om året.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle staldafsnit.

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning:

Ingen

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årssdyr	Antal DE	Alder mdr./vægt kg ind	Alder mdr./vægt kg ud
Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	140	186,84		
Kvier	Sengestald m. spaltegulv	44	26,81	19	27
Kvier	Dybstrøelse, lang ædeplads m. spalter	84	34,93	4	19
Småkalv	Dybstrøelse, hele arealet	17	4,45	1	4
Tyrekalv	Dybstrøelse, hele arealet	70	8,24	40	60
Ungtyr	Dybstrøelse, lang ædeplads m. spalter	70	17,5	60	440 kg.
Småkalve	Dybstrøelse, hele arealet	5	1,14		
I alt			279,91		-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årssdyr	Antal DE	Alder mdr./vægt kg ind	Alder mdr./vægt kg ud
Malkekøer	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	156	208,20		
Kvier	Sengestald m. spaltegulv	57	34,73	19	27
Kvier	Dybstrøelse, lang ædeplads m. spalter	110	45,74	4	19
Småkalv	Dybstrøelse, hele arealet	21	5,50	1	4
Tyrekalv	Dybstrøelse, hele arealet	85	1,11	40	60
Småkalve	Dybstrøelse, hele arealet	8	1,83		
I alt			297,11		-

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

	Gyllebeholder 1.1.3		Gyllebeholder 1.1.2	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	4 x 20,73	4 x 20,73	4 x 28,21	4 x 28,21
Lagerandel flydende i procent	28	28	53	53
Lagertype	Flydende husdyrgødning slager	Flydende husdyrgødning slager	Flydende husdyrgødning slager	Flydende husdyrgødning slager
Opbevarings-kapacitet	1.360 tons	1.360 tons	2.500 tons	2.500 tons
Fast overdækning	Nej	Nej	Nej	Nej

Gyllekanalerne/fortank har en lagerandel flydende på 19% i nudrift og i ansøgt drift.
Der er møddingsplads og markstak.

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-216,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	1591,84 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	253,74 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	475,18 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	164,91 KgN

Individuel ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	2485,65 KgN/år
Meremission fra anlæg	-202,36 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,00 KgN/Ha

Lugt

Lugtgeneberegning

Staldafsnit	Om råde	Afstand til om råde	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Unavngivet Staldafsnit	Byzone	1034,52m	Nej	0	Nej
Unavngivet Staldafsnit	Samlet bebyggelse	1421,10m	Nej	0	Nej
Unavngivet Staldafsnit	Enkelt bolig	209,73m	Nej	0	Nej
Opdræt 18-27 mdr.	Byzone	1027,54	Nej	0	Nej
Opdræt 18-27 mdr.	Samlet bebyggelse	1409,68	Nej	0	Nej
Opdræt 18-27 mdr.	Enkelt bolig	204,06	Nej	0	Nej

Resultat af lugtgeneregning

Områdetype	Beregningsmodel	Korrigeret geneafstand	Ukorrigeret geneafstand	Geneafstand nudrift	Vægtet Gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Byzone	Ny	244,66 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	159,87 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig	Ny	77,37 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

1.6 Oplysninger omkring arealer

Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	297,00 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder	Nej
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Nej
Er bedriften et økologisk landbrug	Nej
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	4,50%
Reduceret kvælstofnorm	0,00%

Egne og forpagtede udbringningsarealer

Navn	Ha	Dren et	JB type	Vand et	Sædskif te	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
2-0	3,15 Ha	Ja	JB11	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	3,15 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	3,15 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
9-0	1,82 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	1,82 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	1,82 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
7-0	8,82 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	8,82 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	8,82 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4-0	7,32 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	7,32 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	7,32 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
5,0	3,63 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	3,63 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	3,60 Ha	0,00 Ha	0,03 Ha	0,00 Ha
31-0	4,56 Ha	Ja	JB11	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	4,56 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	4,56 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
32-1	2,95 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	2,95 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	2,95 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
33-0	3,53 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	3,53 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	3,53 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
34-0	4,85 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	4,85 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	4,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
33-1	5,97 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	5,97 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	5,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
34-1	5,87 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	5,87 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	5,87 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
35-1	4,12 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	4,12 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	3,96 Ha	0,00 Ha	0,16 Ha	0,00 Ha
14-0	4,16 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	4,16 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	2,65 Ha	0,00 Ha	1,52 Ha	0,00 Ha
13-0	4,88 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	4,88 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	4,88 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
19-0	5,48 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	5,48 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	5,46 Ha	0,00 Ha	0,02 Ha	0,00 Ha
11-0	3,68 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	3,68 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	0,70 Ha	0,00 Ha	2,98 Ha	0,00 Ha
mark 39-0	13,89 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	13,89 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	13,14 Ha	0,00 Ha	0,75 Ha	0,00 Ha
mark 6-0	10,91 Ha	Ja	JB11	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	10,91 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	10,91 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
mark 32-0	3,87 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	3,87 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	3,87 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
mark 35-0	4,59 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	4,59 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	4,59 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
mark 41-0	12,36 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	12,36 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	12,36 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
mark 45-0	0,93 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	0,93 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	0,93 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
mark 19-0	2,04 Ha	Ja	JB11	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	2,04 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,04 Ha	0,00 Ha
mark 16-0	6,99 Ha	Ja	JB11	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	6,99 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	6,99 Ha	0,00 Ha
mark 37-0	17,07 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	17,07 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	12,26 Ha	0,00 Ha	4,81 Ha	0,00 Ha
mark 47	2,59 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	2,59 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	0,00 Ha*	0,00 Ha*	2,59 Ha*	0,00 Ha*
mark 12-0til 12-3	4,19 Ha	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	4,19 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	4,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha

Navn	Ha	Dren et	JB type	Vand et	Sædskif te	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
mark 24	2,75 Ha	Ja	JB1	Nej	K4	K4	2,75 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,42 Ha	0,00 Ha	0,33 Ha	0,00 Ha
mark 36-a	6,05 Ha	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	6,05 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	4,66 Ha	0,00 Ha	1,39 Ha	0,00 Ha
mark 36-b	7,76 Ha	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	7,76 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	5,59 Ha	0,00 Ha	2,17 Ha	0,00 Ha
mark 3-0	6,85 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	6,85 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	6,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
mark 3-1	1,97 Ha	Ja	JB1	Ja	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	1,97 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	1,97 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Mark 12-1	8,09 Ha	Ja	JB1	Nej	K4	K4	0,00 Ha*	0,00 Ha*	8,09 Ha*	0,00 Ha*	0,00 Ha	8,06 Ha	0,00 Ha	0,03 Ha	0,00 Ha
Mark 24-1	4,64 Ha	Nej	JB1	Ja	K4	K4	4,64 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,64 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Mark 24-2	1,11 Ha	Ja	JB1	Nej	K4	K4	1,11 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,11 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	193,43 Ha						8,51 Ha	0,00 Ha	184,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	167,62 Ha	0,00 Ha	25,81 Ha	0,00 Ha

De stjerner (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortvarket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at være udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i svarembellen.

Aftalearealer

Ingen

1.7 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	20732,17 KgN	3527,95 KgP	234,62 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	4550,42 KgN	720,48 KgP	45,29 DE	0,00 DE

Tilført gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	7223,00 KgN	1390,00 KgP	0,00 DE	72,23 DE

Afgiver:

CVR:24

Afsat gødningsmængde

Ingen.

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	4550,42 KgN	720,48 KgP	45,29 DE	0,00 DE
Kvæggylle	20732,17 KgN	3527,95 KgP	234,62 DE	0,00 DE
Svinegylle	7223,00 KgN	1390,00 KgP	0,00 DE	72,23 DE

Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
32505,59 KgN	5638,43 KgP	279,91 DE	72,23 DE

Harmonital

1,63 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	23283,59 KgN	3921,55 KgP	261,23 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	3538,42 KgN	566,26 KgP	35,88 DE	0,00 DE

Tilført gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	2500, KgN	450,00 KgP	0,00 DE	25,00 DE

Afsat gødningsmængde

Ingen.

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	3538,42 KgN	566,26 KgP	35,88 DE	0,00 DE
Kvæggylle	23283,59 KgN	3921,55 KgP	261,28 DE	0,00 DE
Svinegylle	2500,00 kg N	450,00 kg P	0,00 DE	25,00 DE

Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
29322,01 KgN	4937,81 KgP	297,11 DE	25,00 DE

Harmonital

1,67 DE/ha

1.8 Beregninger på arealer

Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrenet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	167,6 Ha	4,2 kg P/ha/år	0,6 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	4,2 kg P/ha/år	0,6 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	25,8 Ha	4,2 kg P/ha/år	0,6 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	4,2 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-20,5 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	25,5 kg P/ha/år
P-fraførsel, arealvægtet gennemsnit	25,0 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	0,5 kg P/ha/år

Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	66,53%

Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DE _{max}	1,11 DE/ha
DE _{reel}	1,67 DE/ha

Beregning af udvaskning af N via Farm-N

kgN/ha DE _{max}	71,50 kgN/ha
kgN/ha DE _{reel}	71,10 kgN/ha

Nitratberegning (Grundvand)

Der er ingen nitratfølsomme områder.

1.9 Opbevaringskapacitet

LAGERREGNSKAB OG OPBEVARINGSKAPACITET

Dybstrøelse

Tilknyttet besætning	Staldsystem	Antal	Gødningstype	Normprod. ton
St.r. tyrekalve, 40 - 60 kg	Dybstrøelse (hele arealet)	85	Dybstrøelse	6
St.r. årsopdr. 0-6mdr., 1 - 4 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	21	Dybstrøelse	39
St.r. årsopdr. 0-6mdr., 0 - 1 mdr.	Dybstrøelse (hele arealet)	8	Dybstrøelse	13
St.r. årsopdr. 6-27mdr., 4 - 19 mdr.	Dybstr., bagskyl/ringkanal	110	Dybstrøelse	407

Gødningsmængder i perioden (tons)			
Startmængde			
Normproduktion			465

Dybstrøelsen opbevares enten på møddingsplads eller i markstak. Mængden af det der ikke opfylder kravet til at ligge i markstak er begrænset og vil kunne opbevares på møddingspladsen indtil det er muligt at udbringe det på arealerne enten i forbindelse med forårsarbejdet eller efterårsarbejdet.

Gylle:

Tilknyttet besætning	Staldsystem	Antal	Gødningstype	Normprod. ton
St.r. årskøer, 9239 kg mælk	Sengestald m. bagsk./ringkanal	156	Gylle	3.326
St.r. årsopdr. 6-27mdr., 19 - 27 ...	Sengestald m. bagsk./ringkanal	57	Gylle	451
St.r. årsopdr. 6-27mdr., 4 - 19 mdr.	Dybstr., bagskyl/ringkanal	110	Gylle	242

Gødningsmængder i perioden (tons)			
Startmængde			
Normproduktion			4.019

Der anvendes følgende til opbevaring af gylle: Tanke (1335 m³ og 2553 m³) på ejendommen. Det giver en kapacitet i alt på 3888 m³

Der produceres ca. 4020 tons gylle inc. vandspild fra staldene. Derudover tilledes der vaskevand svarende til ca. 4 m³ pr. ko i alt 625 m³. Alt i alt tilledes der 4650 m³.

Vand fra befæstede arealer sprinkles ud.

Med en kapacitet på (3888 m³) giver det en opbevaringskapacitet på ca. 10 mdr.

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

2.1 Baggrund for miljøgodkendelsen

Med virkning fra 1. januar 2007 trådte nye regler for miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug i kraft.

De nye regler medfører, at der ikke længere skal udarbejdes VVM-redegørelse som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, men at der i stedet skal udarbejdes en miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen ved udvidelsen af husdyrbruget.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit anvendes forkortelsen "§7 i loven", hvilket henviser til §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2 Generelle afstandskrav

Den eksisterende løsdriftstald er placeret ca. 8 meter fra beboelse. Afstandskravet fra beboelse på ejendommen og til eksisterende staldbyggeri er derfor ikke overholdt.

Afstanden på 25 meter fra ikke almene vandforsyning anlæg til eksisterende staldbygninger er ikke overholdt.

Der er tale om lovligt opført eksisterende byggeri og eksisterende boring. De nye plansiloer overholder afstandskravene.

Alle øvrige lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningen overholdt.

2.3 Ejendommens husdyrhold, staldanlæg, drift og gødningshåndtering

Kravet til de 9 måneders opbevaringskapacitet er overholdt ved udvidelsen.

Harmoni- og arealkrav er opfyldt ved udvidelsen.

Der er ingen aftalearealer til ejendommen.

Mark 24-2 er tilplantet med pil og der er derfor stillet vilkår om, at marken skal rodfræses og omlægges inden det anvendes til udbringningsareal. Se bilag 5c.

Der gøres opmærksom på, at påfyldning og rengøring af marksprøjten til pesticider desuden skal følge reglerne i bekendtgørelse nr. 268 af 31.3.2009.

Både opbevaring og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af bekendtgørelser, som administreres af Fødevarestyrelsen, bek. nr. 439 af 11.05.2007, nr. 1005 af 14.8.2007, nr. 754 af 8.7.2008.

2.4 Ammoniak

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 20 % dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Ifølge ansøgningen er det lovpligtige reduktionskrav for ammoniak efter udvidelsen af husdyrbruget opfyldt ved at etablere skrabere på spaltegulvet i stalden til malkekøer som skal reducere 20% af ammoniakemissionen.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, der er omfattet af lovens §7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes særligt ammoniakfølsomme ("anden kvælstoffølsom natur"), og kommunens mål er, at disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne. Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m, og bufferzone II er inden for 300 - 1.000 m, fra disse naturområder.

Husdyrbrugets stald og lager ligger uden for bufferzonerne I og II til naturområder omfattet af §7 i loven samt anden kvælstoffølsom natur.

Ingen af udbringningsarealerne ligger inden for 1.000 m til naturområder omfattet af §7 i loven samt anden kvælstoffølsom natur.

Naturområder omfattet af §7 i loven, som ligger mere end 1.000 m fra stald og lager samt alle øvrige §3-naturområder, er som udgangspunkt tilstrækkelig beskyttet mod ammoniakdeposition af det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget. Der ligger ingen §7 områder nærmere end 1.000 m fra stald og anlæg. Der ligger en §3 beskyttet eng ca. 800 meter fra ejendommen. Eftersom der er en negativ meremission fra stald og lager i ansøgt drift, vurderes det at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige virkninger på området.

Kommunen har på baggrund heraf vurderet, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke vil medføre væsentlige virkninger på naturområder omfattet af lovens §7 eller på andre naturområder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3.

2.5 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilke er foretaget efter den nye lugtvejledning. Lugtgeneafstandene (afstande hvor der kan forventes væsentlige lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

- byzone: 244,66 m
- samlet bebyggelse: 159,87 m
- enkelt bolig: 77,37 m

Ifølge ansøgningen er den faktuelle afstand til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt mindst 166,01 m (Gråhedevej 16). Afstanden til den nærmeste samlede bebyggelse (Sønderby) og byzone (Sønderby) er minimum 1.413,09 m og 1.026,84 m.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden". Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.6 Fosfor

Risikoarealer

Der er ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer, som skrånar 6 grader eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning af fosfor fra husdyrbrugets udbringningsarealer til vandmiljøet.

Fosforbelastningen

Beskyttelsen af vandområderne mod fosfor er rettet mod oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor. (På bilag 6 ses udbringningsarealerne i forhold til fosforfølsomme områder og okkerklassificering).

Ifølge ansøgningen afvander alle udbringningsarealerne til Natura 2000-området Ringkøbing Fjord.

25,81 ha ligger i "P-klasse 2", som er drænede/grøftede lavbundsarealer ikke okkerklasse 1. For disse udbringningsarealer er der generelt krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

Ifølge ansøgningen ligger de resterende 167,62 ha af udbringningsarealerne i "P-klasse 0". Disse arealer udløser derfor ikke skærpede krav til husdyrbrugets fosforoverskud, idet de generelle harmoniarealer anses tilstrækkelige til beskyttelse af Natura 2000-området mod fosfortilførsel fra arealerne.

Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau. Dette niveau overholder ansøgte projekt ifølge ansøgningen. Det er derfor vurderet, at husdyrbrugets arealdrift efter udvidelse ikke vil medføre en væsentlig fosforpåvirkning af Natura 2000-området Ringkøbing Fjord.

2.7 Nitrat

Overfladevand:

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskningen er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Arealer som hører under kategorierne "Nitratklasse I, II eller III" er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

184,92 ha af udbringningsarealer ligger i nitratklasse II, se bilag 7. I nitratklasse II er der som udgangspunkt krav om, at der kun må udbringes 65 % af, hvad de generelle harmoniregler tillader.

Størrelsen af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal, der er berørt, medfører, at husdyrbruget som udgangspunkt skal reducere husdyrtrykket til 66,54 % af fuldt

husdyrtryk på de ejede og forpagtede arealer. Det reducerede husdyrtryk svarer til 1,11 DE/ha (DE_{max}). Det ansøgte husdyrtryk er 1,67 DE/ha (DE_{reel}). Udvaskningsberegninger viser, at der kan tillades en kvælstofbelastning til overfladevandet (DE_{max}) på 71,50 kg N/ha/år. Ifølge beregningerne vil den reelle (DE_{reel}) nitratudvaskning til overfladevandet være 71,10 kg N/ha/år, når der anvendes virkemiddel i form af 4,5% ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav.

Ved anvendelse af virkemiddel i form af 4,5% ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav på egne/forpagtede udbringningsarealer, er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskningen til overfladevandet således overholdt. Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig kvælstofpåvirkning af det kvælstofsårbare Natura 2000-området, Ringkøbing Fjord.

Grundvand:

Udbringningsarealerne ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der en markvandingsboring. Ved boringer, jf. § 22, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven, bør der holdes et fredningsbælte omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der bør holdes en sprøjte- og dyrkningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Beskyttelsen af grundvandet mod nitratudvaskning fra rodzonen er rettet mod de nitratfølsomme indvindingsområder.

Udbringningsarealerne ligger uden for nitratfølsomme indvindingsområder. Arealerne er derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for kvælstofudvaskningen fra rodzonen, idet de generelle harmoniregler anses for tilstrækkelige til at beskytte grundvandet mod kvælstofudvaskning fra arealernes rodzone.

Det er derfor vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig nitratpåvirkning af grundvandet herunder de nitratfølsomme indvindingsområder.

2.8 Natur

Vandløb:

Der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til bekendtgørelse nr. 1043 af 20. oktober 2008 af lov om vandløb § 69 stk. 1, gælder følgende for flere af husdyrbrugets udbringningsarealer, som ligger ned til vandløb:

- *Dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring, anbringelse af hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2 m.*

Det betyder, at der er krav om 2 m dyrkningsfrie bræmmer langs de vandløb, der er angivet som "2 m bræmme ved vandløb" på bilag 5. Det er ansøgers pligt at oplyse eventuel gyllemodtager om forhold vedrørende vandløbsbræmmer og sikre, at det bliver overholdt på husdyrbrugets udbringningsarealer.

§3 naturområder:

Der er §3-naturområder inden for 1.000 m fra ejendommens udbringningsarealer, som ikke er omfattet af lovens §7. Der er tale om §3-hede og §3-eng, §3-mose-, søg §3-søområder. Eng og moseområdet ved Gundesbøl Å, ved de vestligste udbringningsarealer, er i Regionplanen 2005 c-målsat. Ligeledes er §3-arealerne ved de øvrige udbringningsarealer c-målsat. Det nærmeste §3-areal er en c-målsat eng ca. 800 meter fra

ejendommen. Den ansøgte produktion medfører at ammoniakemissionen fra stald og lager reduceres i forhold til nudriften. I henhold til Naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændringer i tilstanden af naturområder, der hører under §3-beskyttelsen. Det vurderes, at udbringning af husdyrgødningen eller den medfølgende N- og P-udvaskning fra markerne ikke vil medføre sådanne ændringer.

Udbringningsarealerne krydser ikke spredningskorridorer.

International natur:

De internationale naturbeskyttelsesområder er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder, og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og planterarter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget deres yngle- eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Skjern Å

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er EU-Habitatområde nr. 61 Skjern Å, som ligger 3,6 km fra ejendommen og mindst 2 km fra udbringningsarealerne.

Udpegningen til habitatområde er foretaget på grundlag af følgende arter: Grøn kølleguldsmed, havlampret, bæklampret, flodlampret, laks, odder, vandranke, samt følgende naturtyper: vandløb med vandplanter, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, rigkær, elle og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Skjern Å ligger i en ca. 8 km bred ådal, som er blevet dannet efter sidste istid af smeltevand fra den østlige isbræ. Åen er Danmarks vandrigeste vandløb og afvander 11 % af Jylland og udmunder med delta i Ringkøbing Fjord.

På de stejle skrænter langs Skjern Å findes nogle fine forekomster af surt overdrev og tør hede. I de fugtige lavninger findes der rigkær samt elle- og askeskov. Skjern Å er et område af stor betydning på grund af forekomsten af den nationalt sjældne og globalt truede planteart vandranke, og Skjern Å-laksen der er den sidste rest af den population, der stammer fra istiden, samt forekomsten af Odder og Grøn Kølleguldsmed.

Ifølge Miljøministeriet udmeldinger i forbindelse med de kommende Naturplaner udgør Næringsstofbelastning fra luften især en trussel for de sure overdrev og de tørre heder. Tilgroning med træer og buske samt ikke hjemmehørende arter udgør også en trussel for overdrevene, hederne og rigkærene. Vandranke antages generelt at være en konkurrencesvag art, der kun vokser, hvor miljøet har lave næringsstofkoncentrationer, eller hvor der er forstyrrelser, fordi stress og forstyrrelser mindsker konkurrencen med andre arter. Hvor vandranke forekommer på steder uden vedligeholdelse, vurderes den derfor at være truet. Ifølge Miljøministeriet vurderes de reelle trusler for laksen at være manglende passage i vandløbene samt prædation fra skarv og fiskeri i Ringkøbing Fjord.

På baggrund af den store afstand fra staldanlægget til habitatområdet samt en negativ meremission fra stald og lager i ansøgt drift, vurderes det, at projektet ikke vil påvirke området væsentligt med ammoniak.

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget og samtlige udbringningsarealer ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Størstedelen af Ringkøbing Fjord, nærmere bestemt området syd for en linje mellem Ringkøbing og Hvide Sande inkl. den yderste del af Skjern Å, er udpeget til EF-habitatområde (H61, H62), EF-fuglebeskyttelsesområde (F43) og Ramsarområde, (R2).

Området er karakteriseret af den store lavvandede brakvandsfjord og de tilhørende strandengsarealer, hvoraf nogle er græssede af kreaturer og andre ligger som urørt rørskov. På vestsiden af fjorden ligger rækken af klitter som afgrænser fjorden fra Vesterhavet. Her findes en flot mosaik af grøn og grå klit blandet med klithede og fugtige klitlavninger. Fjorden har forbindelse til Vesterhavet gennem slusen ved Hvide Sande. I den østlige del af Ringkøbing Fjord ligger den ofte oversvømmede ø, Klægbanken, der er bevokset med tagrør, samt strandsump- og strandengsplanter. På fjordens østside har Skjern Å sit udløb.

Udpegningen som EF-Fuglebeskyttelsesområde er fortrinsvis sket på grundlag af forekomsten af visse yngle- og trækfugle. Udpegningen som EF-Habitatområde er sket på grundlag af arterne havlampret, flodlampret, majsild, stavsild, laks, odder og vandplanten vandranke. Ringkøbing Fjord er også udpeget som kystlagune, der er en prioriteret naturtype, og på grundlag af en række andre ikke prioriteret naturtyper såsom kystklitter og flodmundinger. Dele af Ringkøbing Fjord er endvidere fredet som naturreservat.

Målsætningen for Ringkøbing Fjord er, at der i fjorden skal være et alsidigt plante- og dyreliv upåvirket eller kun svagt påvirket af kulturbetingede faktorer, som næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Der skal være et udbredt plantedække til mindst 1,5 - 2 meters dybde, en gennemsnitlig sommersigt dybde på mindst 1,5 - 2 meter og et varieret dyreliv tilpasset saltholdighedsforholdene i fjorden. Endvidere er målsætningen, at der kun undtagelsesvis må forekomme masseopblomstringer af mikroalger eller makroalger, som søsalat og trådalger. Endeligt er det målsætningen, at vandstanden i fjorden skal være mellem 0,00 meter til 0,25 meter i forhold til DVR 90.

De miljømæssige målsætninger var i 2005 ikke opfyldt som følge af for store udledninger af næringsstoffer til fjorden, men fjorden er under stadig forandring som følge af ændret saltholdighed og reduceret næringsstofbelastning.

Ifølge de foreløbige udmeldinger fra Miljøministeriet vedrørende Vandplanerne er opgaven med at sikre målopfyldeelse for Ringkøbing Fjord især betinget af supplerende indsats, der reducerer tilførslen af næringsstoffer. Det drejer sig først og fremmest om den vandbårne tilførsel af næringsstoffer. Der er især behov for en indsats der reducerer næringsstofftilførslerne fra landbrugsdriften. Foranstaltninger til mindskelse af påvirkningen fra miljøfarlige stoffer fra bl.a. skibstrafik men evt. også husholdninger og erhverv er også et fokusområde i forhold til målsætningsopfyldelse. Hertil kommer eventuelt foranstaltninger, der reducerer den direkte påvirkning af fauna fra bl.a. fiskeri. Målopfyldeelse kræver også, at vandgennemstrømningen i slusen bliver håndteret efter

fastlagte retningslinier af hensyn til fjordens økologi. Trusler for områdets klitlavninger og rigkær er næringsbelastningen fra luften samt unaturlige vandstandsforhold (pga. grøftning og dræning) i de fugtige dele af områderne. Tilgroning med træer og buske udgør en trussel for klitlavningerne, rigkærene, strandengene og den grå klit.

Det er kommunens vurdering, at ansøgningssystemets generelle krav til udvaskning af N og P til Natura 2000 området Ringkøbing Fjord er tilstrækkeligt til at opfylde habitatbekendtgørelsens krav om ikke at indebære forringelser eller medføre forstyrrelser for områdets udpegning i denne mellempriode, indtil der foreligger handleplaner i henhold til miljømålsloven. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000 området i en sådan grad, at der skal foretages konsekvensvurderinger i henhold til habitatbekendtgørelsen.

Bilag IV-arter:

I henhold til habitatdirektivets artikel 12 må der ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge Bilag IV-arters yngle- eller rasteområder.

Følgende arter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: småflagermus, markfirben, odder, spidssnudet frø og strandtudse.

Arterne forekommer næppe på husdyrbruget, men nedenstående arter kan muligvis findes i habitater i nærheden af husdyrbruget:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af husdyrbruget og driften af dette.
- Odder: kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af husdyrbruget og driften af dette.
- Markfirben: er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af husdyrbruget og driften af dette.
- Spidssnudet frø: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. På grundlag af den nuværende viden vurderes husdyrbruget og driftens af dette ikke at true den spidssnudede frø.

Alle padder er fredede og for at tilgodese vandhullernes fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padder, bør gødsning og sprøjtning ved vandhullerne begrænses. Der bør derfor holdes en gødsnings- og sprøjtefri zone på mindst 10-20 m til vandhullerne.

På grundlag af den nuværende viden vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Nationalpark Skjern Å

Nogle af husdyrbrugets arealer ligger indenfor det foreslåede nationalparkområde Skjern Å. Af Lov om nationalparker (Lov nr. 533 af) fremgår det, at der ikke er yderligere restriktioner inden for den foreslåede nationalpark. Det er derfor de samme krav og lovgivninger der gør sig gældende inden for som uden for nationalparkområdet, hvilke vurderes at være tilstrækkelige til at beskytte området mod væsentlige virkninger fra husdyrbruget.

Samlet vurdering

Da husdyrbruget overholder de lovpligtige beskyttelsesniveauer for fosfor- og nitratudvaskning samt for naturområder omfattet af §7 i loven, og idet det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget som udgangspunkt anses tilstrækkeligt til beskyttelse af andre naturområder mod ammoniakdeposition, er det vurderet, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget ikke vil have væsentlig virkning på §3-områder eller andre naturområder, som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbare overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på de

bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af. Endeligt er det vurderet, at ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på det forslåede nationalparkområde Skjern Å.

2.9 Landskabelige værdier / interesseområde

Landskabet omkring ejendommen er i Ringkøbing Amts Regionplan 2005 ikke kortlagt som landskabeligt interesseområde. Dog ligger en del af mark: 24 og 47 i et landskabsområde i forbindelse med Gundesbøl Å og Østergård Bæk.

De nye plansiloer skal etableres i forlængelse med de eksisterende plansiloer. De bliver i samme højde som de eksisterende plansiloer, ca. to meter høje.

Det er på baggrund af ovenstående vurderet, at den nye plansilo hverken vil skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

De nye plansiloer vil komme til at ligge indenfor Å-beskyttelseslinjen. Å-beskyttelseslinjen har dog ikke betydning for landbrugets nødvendige byggeri. De nye plansiloer kommer til at ligge i forbindelse med det eksisterende byggeri på ejendommen.

En del af udbringningsarealerne ligger inden for skovbyggelinjen og åbeskyttelseslinjen.

Mange af udbringningsarealerne ligger inden for kirkezone 1,2,3 og kirkebyggelinje, se bilag 9.

Ejendommen ligger indenfor kirkezone 2 og 3.

Ved byggeri på over 8,5 meter (ved zone 2) og 12,5 meter (ved zone 3), i højden skal kommunen og de kirkelige myndigheder høres. Plansiloerne overstiger ikke disse højder.

Omkring Egvad Kirke er et område udlagt som fredet.

Idet plansiloen opføres i tilknytning til de eksisterende plansiloer, vurderes den ansøgte udvidelse ikke at medføre væsentlige virkninger på de landskabelige værdier eller at være i konflikt med ovennævnte beskyttelseszoner og -linjer.

Mark: 16-0 ligger i et område, der i lokalplan forslag er udlagt til boligområde. Det er stillet som vilkår at dette areal må anvendes til udbringningsareal indtil området overføres til byzone.

2.10 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Regionplanen 2005 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Det nærmeste kulturhistoriske interesseområde er Foersum teglværk som ligger ca. 1,6 km fra ejendommen.

Det er derfor vurderet, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

Ved husdyrbrugets arealer ligger der beskyttede diger efter Museumloven § 29a (se bilag 9). Der gøres opmærksom på, at digerne ikke må ændres eller fjernes uden tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

2.11 Til- og frakørsel til virksomheden

Det vurderes, at det ansøgte projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse dog ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er stillet vilkår om, at transport af husdyrgødning skal foregå som anvist på bilag 10, desuden skal transport af husdyrgødning gennem Tarm by ske med lastbil eller et påhængskøretøj hertil.

2.12 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, fosforoverskud, ammoniakemission, samt lugtgeneafstande.

2.13 Bedst tilgængelig teknik (BAT)/renere teknologi

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at nedenstående punkter generelt vil opfylde kravene til BAT, dog således, at ikke alle punkter skal være opfyldt for hvert projekt.

	Kvæg
Manage-ment (driftledelse)	Mark- og gødningsplaner Beredskabsplan Affaldshåndtering Rengøring omkring siloer Kurser og efteruddannelse Medarbejdere orienteres om miljøgodkendelse
Foder	Foderplaner Analyser af grovfoder og foderplanen tilpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet
Staldind-retning	Gylleforsuring Præfabrikeret drænede gulve (Se BAT-byggeblade)

Forbrug af vand og energi	Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses for spild Vaskevand fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden Vand bruges til forkøling af mælk. Vandet opsamles hurtigt muligt Naturlig ventilation Dagslysstyring af belysning i staldene Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende Automatisk fodring
Opbevaring/ behandling	Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle Konstant flydelag på gyllen Fast overdækning Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (husdyrbekendtgørelsen) Logbog 10.års eftersyn
Udbringning	Gyllen analyseres for indhold af P og N Udbringningen tilpasses afgrødernes vækstperiode og tilførsel af handelsgødning Udbringningen foregår efter godt landmandsskab Nedfældning på sort jord og græsmarker De generelle regler ifølge Bekendtgørelsen

Ansøger har redegjort for anvendelsen af den bedste tilgængelige teknologi i bilag 11.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer følgende:

Management

I projektet lægges hovedvægten på uddannelse af medarbejderne, forbrugsregistreringer i driftsregnskabet og affald og jævnlig rengøring omkring bygninger og på veje. Kommunen vurderer, at tiltagene lever op til BAT-niveauet for ejendommen.

Foder

I projektet lægges hovedvægten på analyser af grovfoder, så foderplanen kan afpasses grovfoderets sammensætning. Kommunen vurderer, at tiltagene lever op til BAT-niveauet for ejendommen.

Staldindretning

De eksisterende stalde er af typerne sengestald med spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal) eller dybstrøelse. Der lægges skrabere i staldafsnittet med køerne. Køerne udgør 87 % af det samlede antal DE på spalter. Det vurderes, at ved at lægge skrabere på spaltegulvet hos køerne lever den eksisterende stald op til BAT-kravet. Der er stillet vilkår til stalden i vilkår 10,11 og 51. På tidspunktet for næste gennemgribende

renovering af alle staldafsnit eller senest ved næste revurdering af miljøgodkendelsen om 8 år, skal der anvendes teknologier, der af Kommunalbestyrelsen anses for værende bedst tilgængelige teknologier.

Forbrug af vand og energi

I projektet lægges vægt på at reducere vand- og energiforbruget ved naturlig ventilation, dagslysstyring, varmegenindvinding fra mælkekøling, CIP-anlæg til vask af malkestald og køletank, genbrug af vaskevand fra malkeanlægget til rengøring af stald samt hurtig reparation af lækager i drikkevandsinstallationerne.

Kommunen vurderer, at tiltagene lever op til BAT-niveauet for ejendommen.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

I projektet lægges vægt på at flydelaget kontrolleres jævnligt, der føres logbog, og tanken er tilmeldt den 10-årige beholderkontrol for at sikre tæthed og stabilitet. Tankene tømmes og inspiceres årligt.

Kommunen vurderer, at tiltagene lever op til BAT-niveauet for ejendommen

Udbringning af husdyrgødning

I projektet lægges vægt på, at der udarbejdes en detaljeret gødningsplan, så udbringningen tilpasses afgrødernes behov. Udbringning foretages ved nedfældning på sort jord og i græsmarker og finder hovedsageligt sted på hverdage og under vindforhold, der ikke generer naboerne. Udbringningen følger desuden husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Kommunen vurderer, at tiltagene lever op til BAT-niveauet for ejendommen.

Det er på baggrund af ovenstående vurderet, at husdyrbruget har truffet foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved at anvende bedst tilgængelig teknik, ud fra de kriterier, der i regelsættet lægges til grund for en § 12 bedrift.

2.14 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt.

2.15 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- udvidelse af dyreholdet til 297,11 DE samt opførelse af tre plansiloer på 998 m² i forlængelse af de eksisterende kan tillades, idet udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, §7 beskyttede naturområder, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endvidere er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af §3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af. Endeligt er det vurderet, at ansøgte projekt ikke medfører væsentlige virkninger på det forslåede nationalparkområde Skjern Å.

- der anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til miljøgodkendelsen:

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

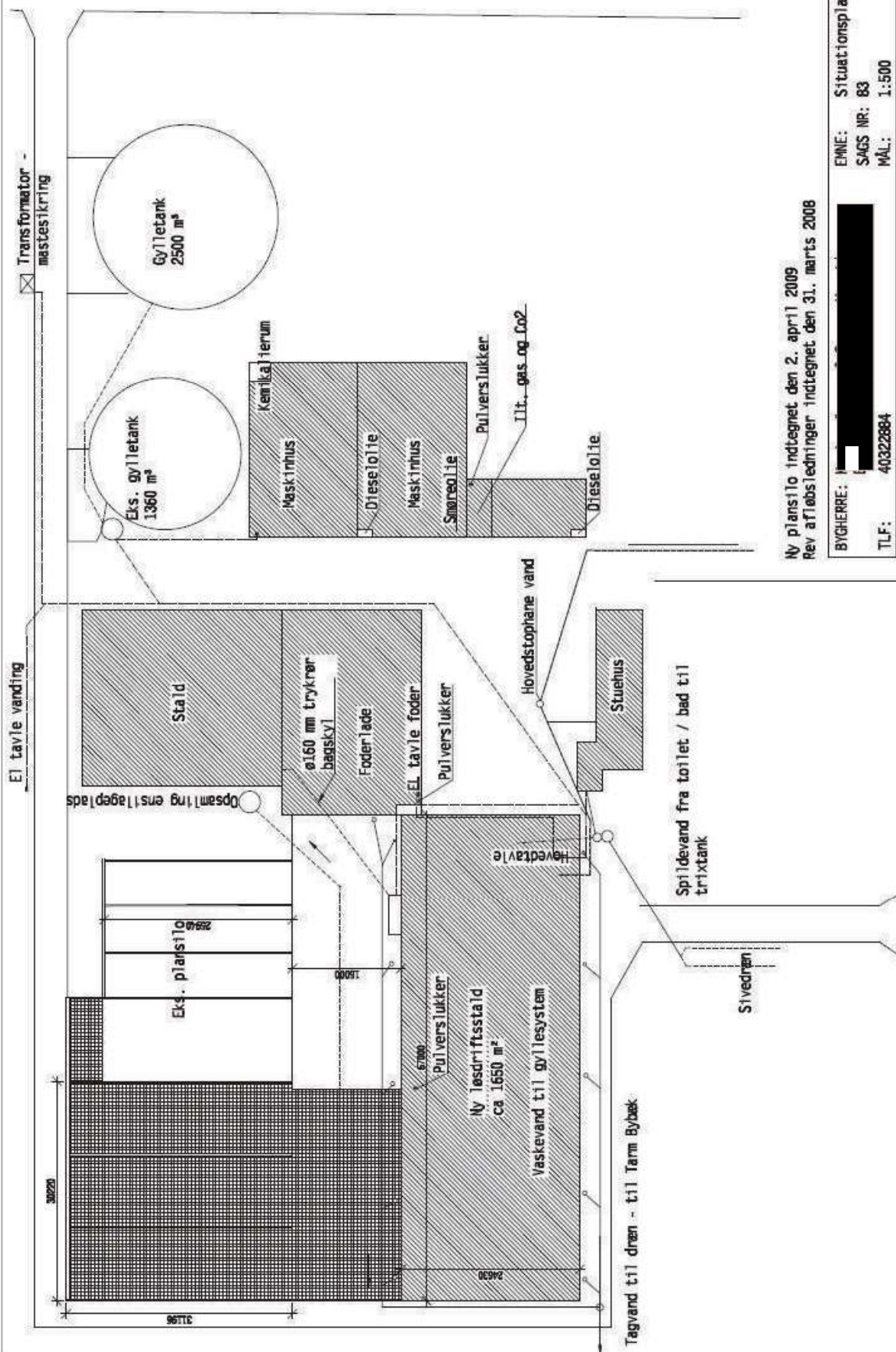
Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklender kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 3a. Situationsplan, samlede anlæg

Ny plansluttet indtegnet den 2. april 2009
 Rev afløbsledning indtegnet den 31. marts 2008

BYGGERIE: [REDACTED] EWME: Situationsplan TEGN NF
[REDACTED] SAGS NR: 83 01
T.LF: 40322884 MAL: 1:500

BYG ADR: Egvad Kirkevej 6

DATA: Okt. 2007

REV DATO: ny plansillo indteget d. 2. april 2009

GL
BYG
INGENIØRFIRMA
BALLEGER 32 · 6880 TÅRN
Tlf 97373090 · Mob 28351490

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: [REDACTED]
 Vor ref.: 100548
 Filnavn: blag4_arealer wor
 Udfort af: kara
 Dato: 12.10.2009

Signaturforklaring:

Arealer

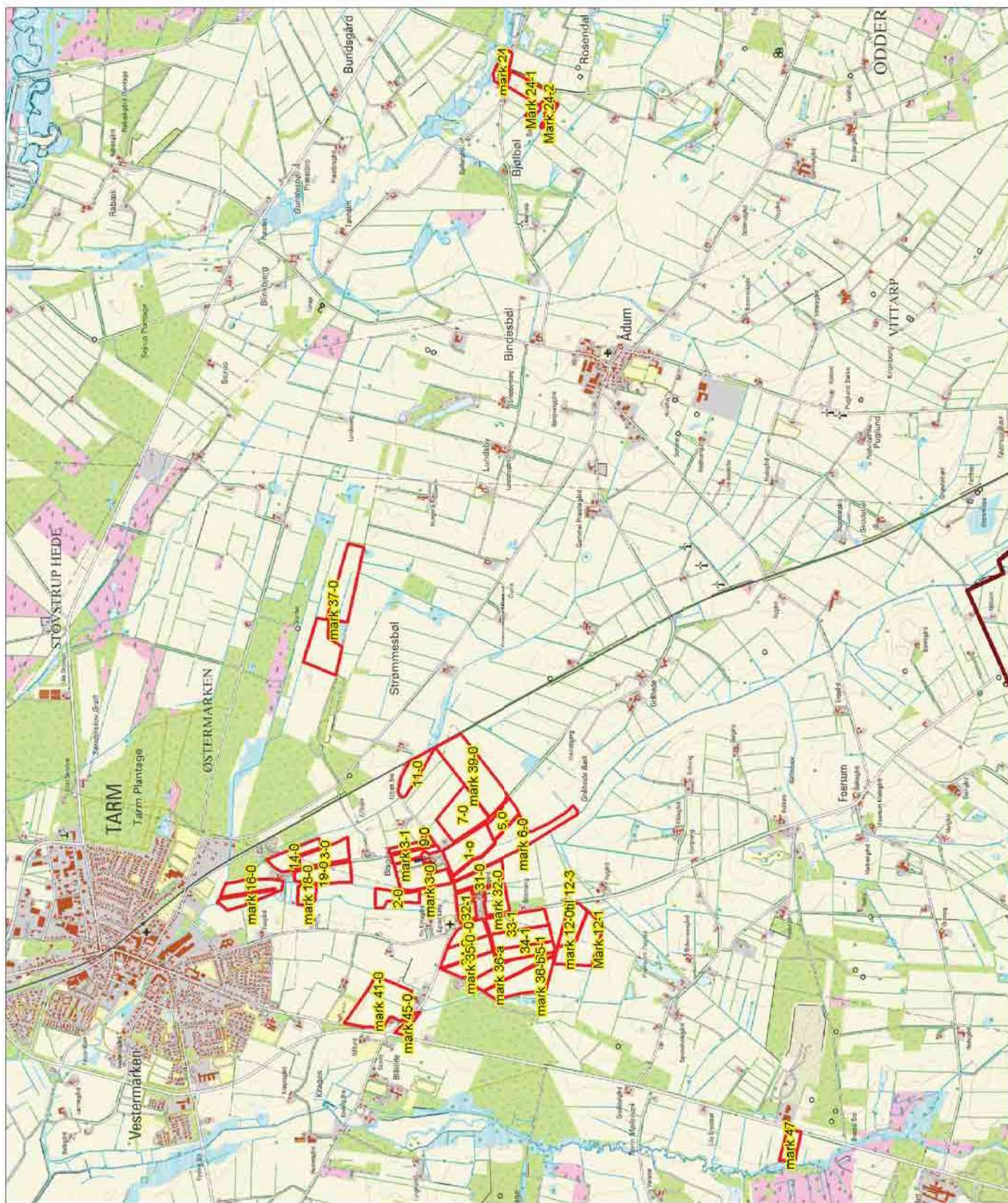
Stadsafsnit

Opbevaringslagre

Målforhold: 1:40.000

Bilag 4: Arealer

Titel: Miljødokendelse

Adresse: [REDACTED]
 Vor ref.: 100548
 Filnavn: blag5a_natur wor
 Udført af: kara
 Dato: 12.10.2009

Signaturforklaring:

- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Strandeng
- Beskyttede naturtyper : Sø

- S7 Beskyttet hede/overdrev
- Bufferzone I
- Bufferzone II

Fuglebeskyttelses-
område

Ramsarområde

EF-habitatområde

Værdifuld padderok

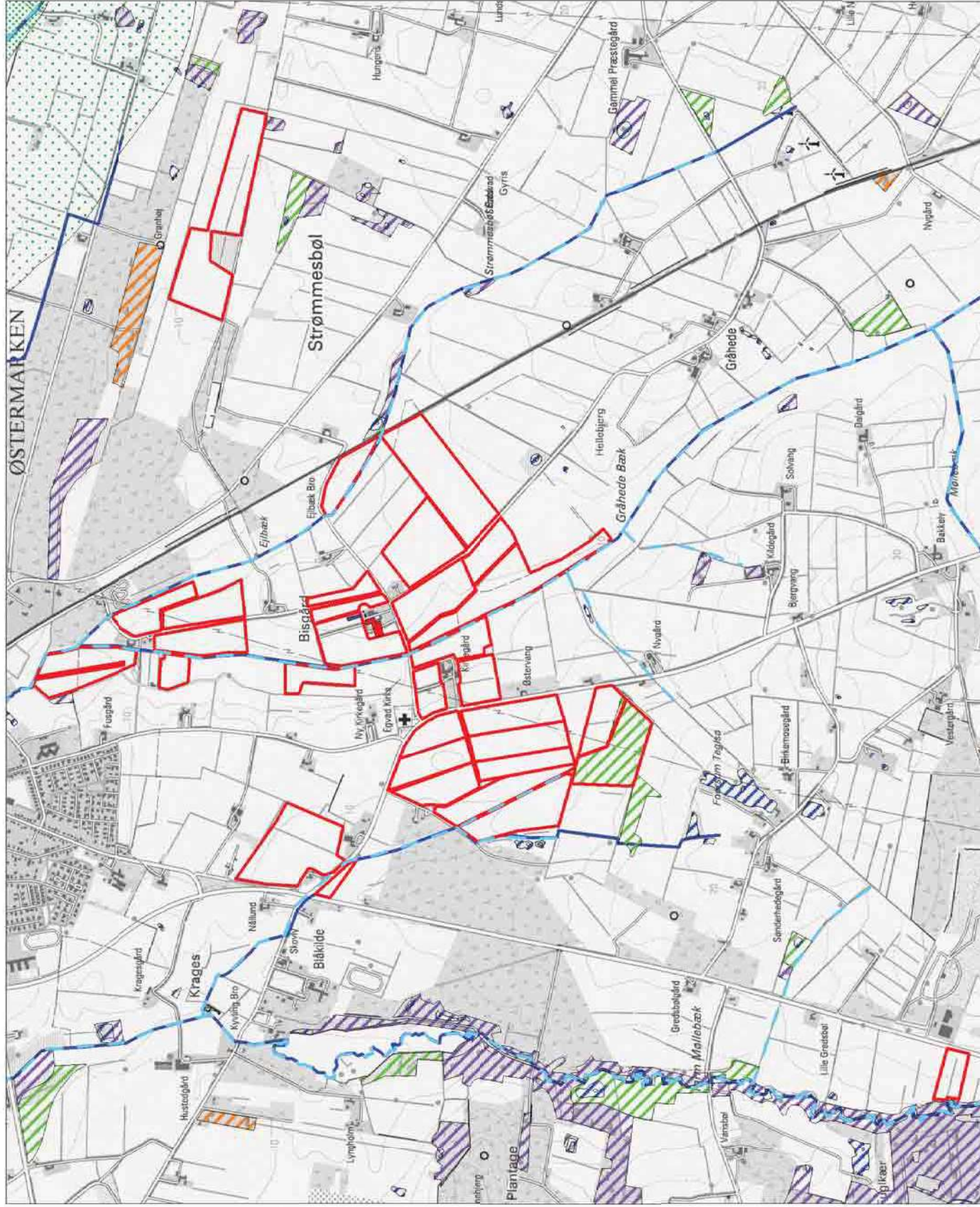
Spredningskorridorer

Beskyttede vandløb
2-meter bræmmer

Arealer

Malforhold: 1:25.000

Bilag 5a:
Natur

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: [REDACTED]
Vor ref.: 100548
Finavn: bilag5b_natur.wor
Udført af: kara
Dato: 12.10.2009

Signaturforklaring:

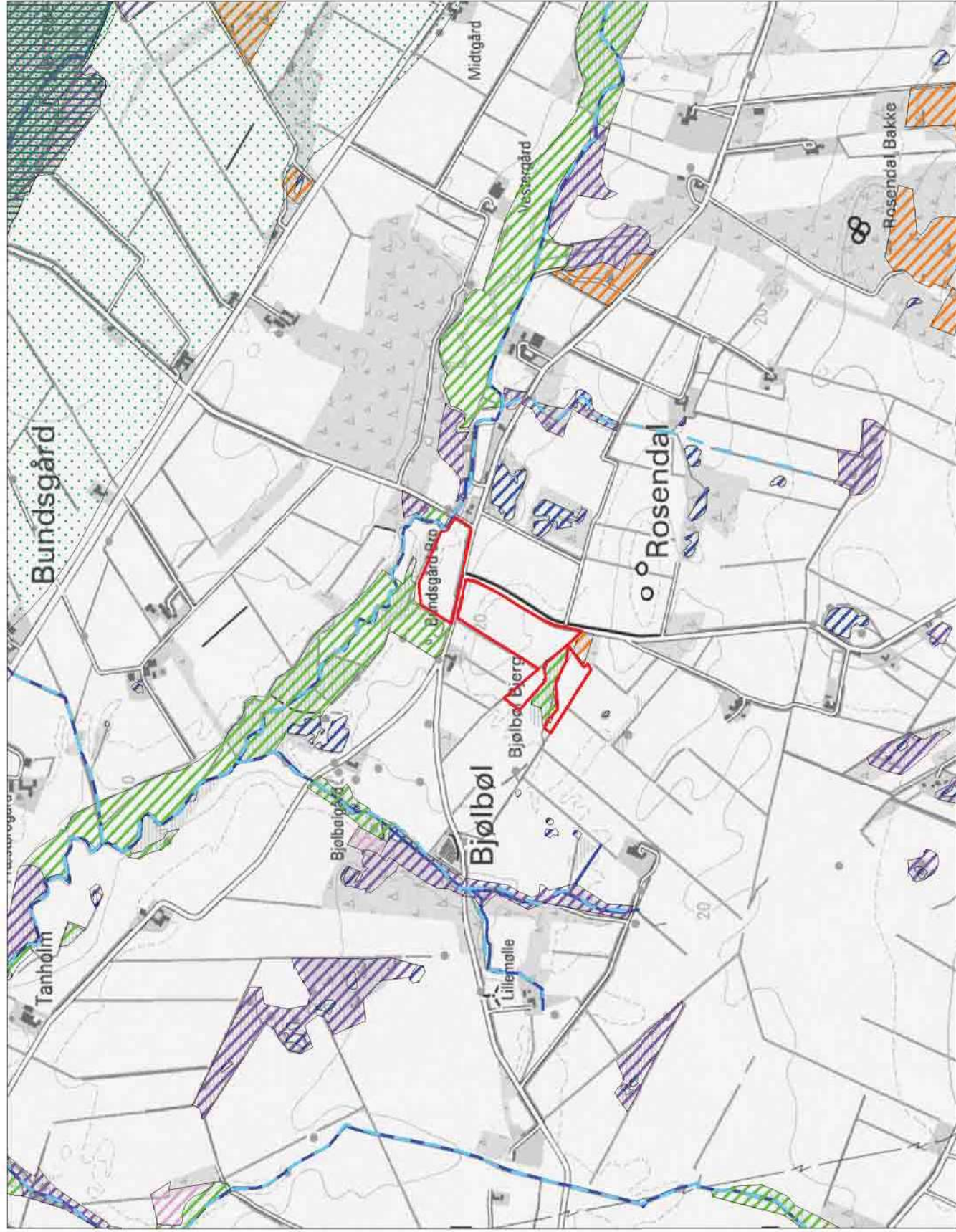
- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Strandeng
- Beskyttede naturtyper : Sø

- S7 Beskyttet hede/overdrev
- Bufferzone I
- Bufferzone II

- Fuglebeskyttelses-område
- Ramsarområde
- EF-habitatområde
- Værdifuld padelok.
- Spredningskorridorer
- Beskyttede vandløb
- 2-meter bræmmer
- Arealer

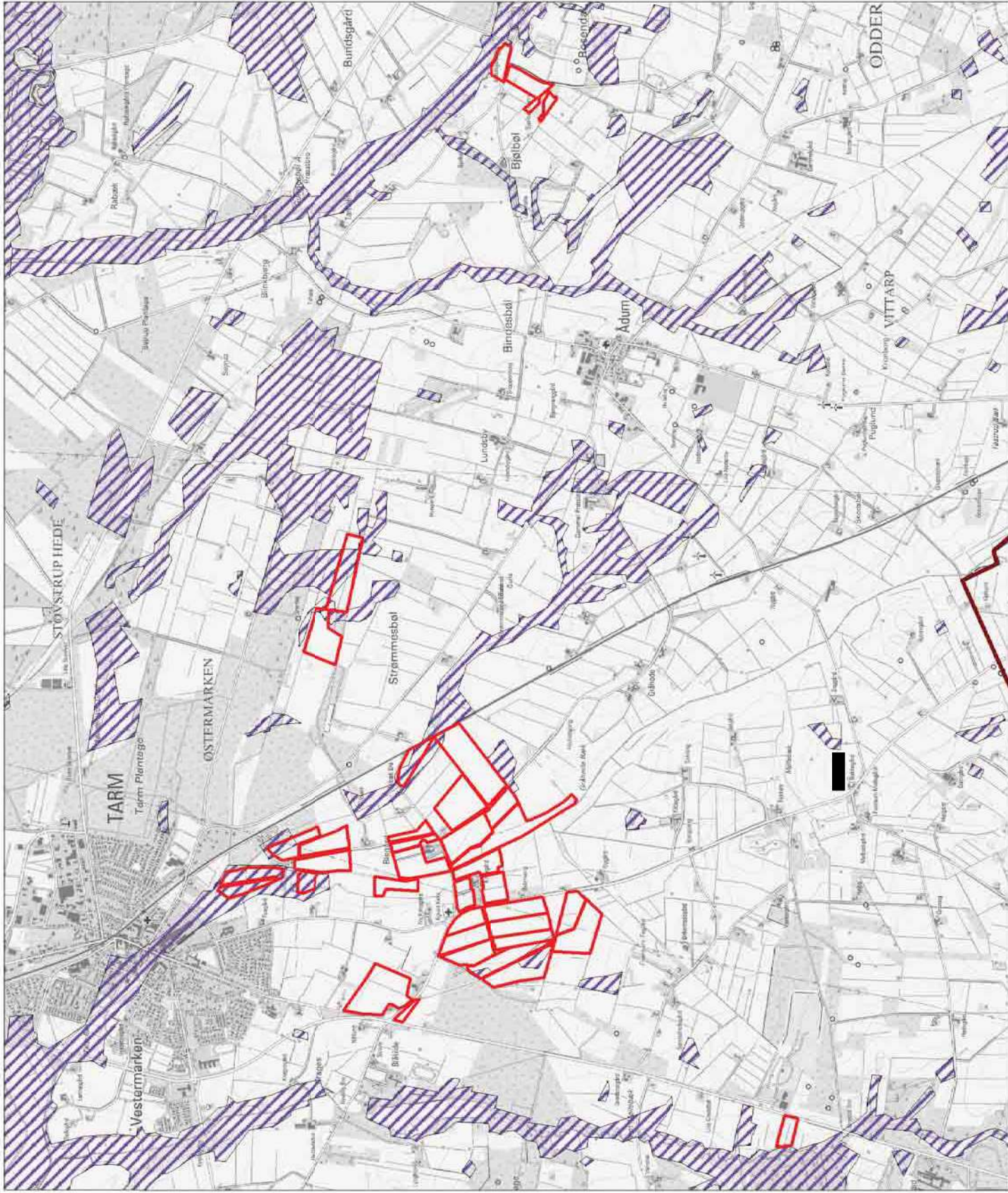
Målforskel: 1:25.000

Bilag 5b: Natur

Bilag 5c. Udbringningsareal med pil

ALECTIA

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: [Redacted]
Vor ref.: 100548
F. Inavn: blags_fosfor.wor
Udført af: kara
Dato: 12.10.2009

Signaturforklaring:

 Fosforklasse I og III

 Fosforklasse II

Hældning:

 6 grader
 12 grader

 Arealer

Målforshold: 1:40. [Redacted]

Bilag 6:
Fosfor

Titel: Miljødokkendelse

Adresse: [REDACTED]

Vor ref.: 100548

Filnavn: blag7_nitrat.wor

Udført af: kara

Dato: 12.10.2009

Signaturforklaring:

Arealer

Nitratklasse I

Nitratklasse II

Nitratklasse III

Målforshold: 1:40.000

Bilag 7: Nitratklasser

Titel: Miljøopkendelse

Adresse: [REDACTED]

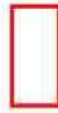
Vor ref.: 100548

Finavn: blag8a Grundvand wor

Udført af: kara

Dato: 12.10.2009

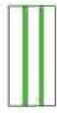
Signaturforklaring:

Arealer

Indvindingsoplande

Nitratfølsomt
indvindingsopland

Drikkevandsinteresser:

Almindelige

Begrænsede

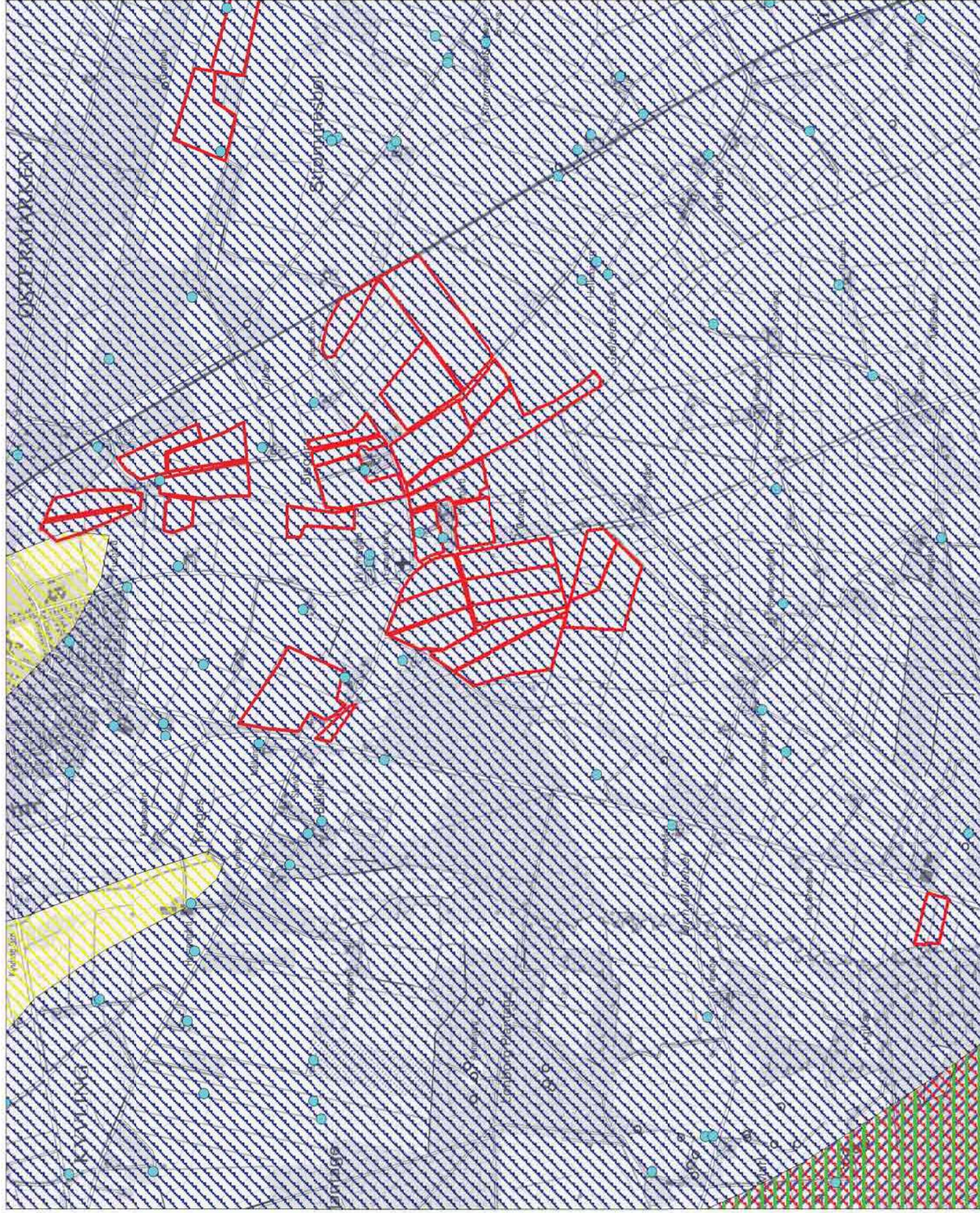
Særlige

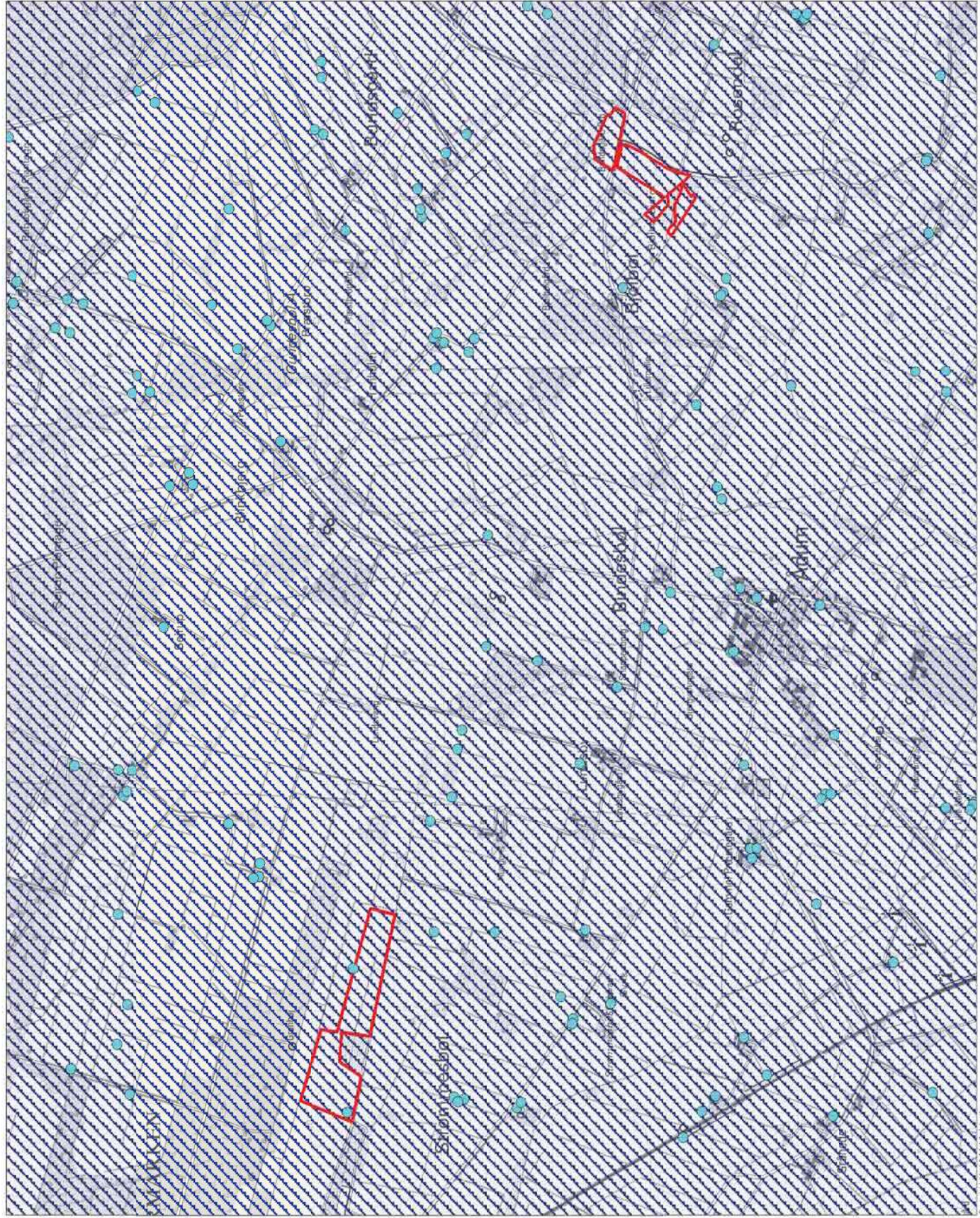
Boringer

Målforhold: 1:25.000

Bilag 8a: Grundvand

Adresse: XXXXXXXXXX
 Vor ref.: 100548
 Filnavn: blag8b_grundvand wor
 Udført af: kara
 Dato: 12.10.2009

	Arealer
	Indvindingsplande
	Nitrattølsomt indvindingspland

Almindelige
Begrænsede
Særlige

 Boringer

Bilag 8b:
Grundvand

Titel: Miljøgodkendelse

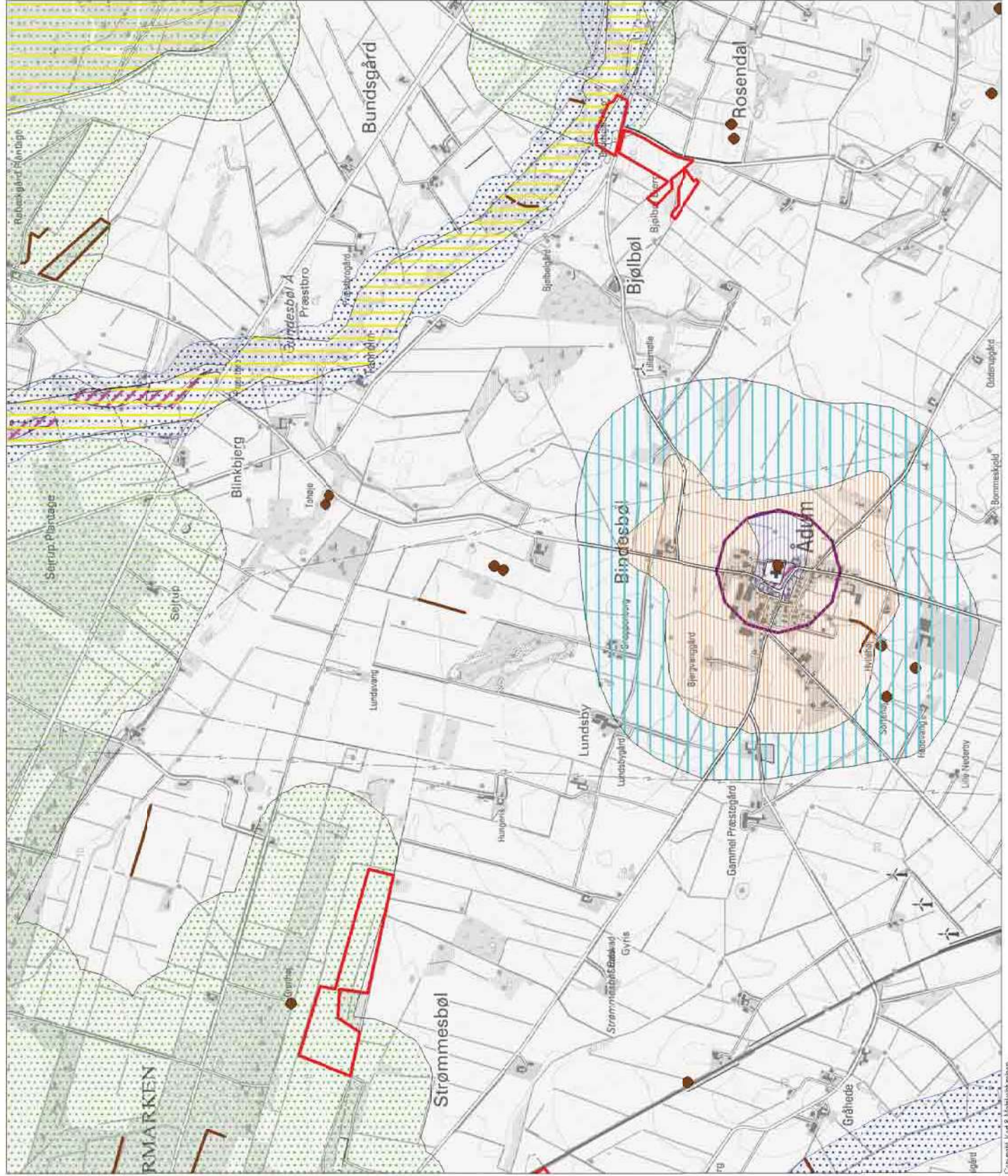
Adresse: [Redacted]
Vur. ref.: 100546
Flhavn: blagb. kultur wor
Udført af: kara
Dato: 12.10.2009

Signaturforklaring:

	Arealer
	Landskabsområde
	Fredede fortidsminder
	Beskyttede stenjorde
	Fredede områder
	Kirkebyggelinier
	Skovbyggelinier
	A-beskyttelseslinier
	Søbeskyttelseslinier
	Kirkezone 1
	Kirkezone 2
	Kirkezone 3
	Særligt værdifulde kulturmiljøer

Målforskel: 1:25.000

Bilag 9b: Kulturmiljø og beskyttelseslinier

Bilag 11. BAT

BAT renere teknologi og ressourcebesparende tiltag i kvægbruget

Staldteknologier

- Skraber ovenpå spaltegulve

NB. BAT-byggebladene er ikke opdaterede, hvorfor de pt. på Landscentrets hjemmeside fremstår med grøn baggrund.

Hensigtsmæssig drift og renere teknologi:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Vakuumpumpen er oliefri, og der forekommer derfor ikke spildolie fra pumpen.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Vandforbrug:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres. "by vand"
- Der bruges vand til isvand af mælken.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Energiforbrug:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme køernes drikkevand med og til at opvarme stuehuset. Eller til opvarmning af brugsvand i stuehus/driftsbygning
- Der er installeret et CIP-anlæg til vask af malkestald og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el.
- Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende.
- Fodringen foregår automatisk, hvilket medfører et lavere energiforbrug end en traktordrevet fuldodervogn.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Opbevaring af gødning:

- Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§8 i Husdyrgødningssbekendtgørelsen)
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Udbringning af husdyrgødning:

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor
- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker
- Gyllen udbringes med slæbeslanger i korn og nedharves indenfor 2 timer
-

Fodring

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring
- Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet

Staldteknologier

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
- Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.
- Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.
- Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.
- Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.
- Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder

ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

- Der er valgt sengestald med spalter med kanaler og bagskyl der er monteret skraber på gang arealet, idet gulvene pga. deres tørhed giver en stor reduktion af ammoniakfordampningen
Da staldene er bygget i 2007-08, er det med blandedanlæg til grovfoder, hvor alt bliver iblandet, der efter bliver foderet udlagt automatisk ved hjælp af hængebane.

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet

Forsuring

- Der installeres ikke forsuringsanlæg idet der er tale om en eksisterende stald hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis er forsuringsanlægget derfor fravalgt.

Gyllekøling

- I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Gulve

- Præfabrikeret drænet gulv er fravalgt i stald idet stalden på nuværende tidspunkt er gyllekanaler med bagskyl, ændringer af eksisterende gulv og kanalsystem, hvilket vil være en uforholdsmæssig stor omkostning.

Overdækning af gylletanke

- Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken/tankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning.

BAT renere teknologi og ressourcebesparende tiltag i kvægbruget for opdræt i dybstrøgelse samt spalter

Staldteknologier

- Skraber ovenpå spaltegulve

Hensigtsmæssig drift og renere teknologi:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Vakuumpumpen er oliefri, og der forekommer derfor ikke spildolie fra pumpen.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Vandforbrug:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandforbruget registreres. "by vand"
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Energiforbrug:

- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.
- Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer
- Fodringen foregår automatisk, hvilket medfører et lavere energiforbrug end en traktordrevet fuldfodervogn.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Opbevaring af gødning:

- Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag
- Dybstrøelse opbevares i markstak jf. regler for opbevaring (§8 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Udbringning af husdyrgødning:

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor
- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker
- Gyllen udbringes med slæbeslanger i korn og nedharves indenfor 2 timer
Fast husdyrgødning bliver blandet brugt mod sandflugt resten bliver spredt og nedmuldet i afgrøderne

Fodring

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring
- Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet

Staldteknologier

- Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.
- Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.
- Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.
- Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.
- Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.
- Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.
  - Der er valgt sengestald med spalter med kanaler og bagskyl der er monteret skraber på gang arealet, idet gulvene pga. deres tørhed giver en stor reduktion af ammoniakfordampningen
Da staldene er bygget i 2007-08, er det med blandeanlæg til grovfoder, hvor alt bliver iblandet, der efter bliver foderet udlagt automatisk ved hjælp af hængebane.

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet

Forsuring

- Der installeres ikke forsurationsanlæg idet der er tale om en eksisterende stald hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis er forsurationsanlægget derfor fravalgt.

Gyllekøling

- I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

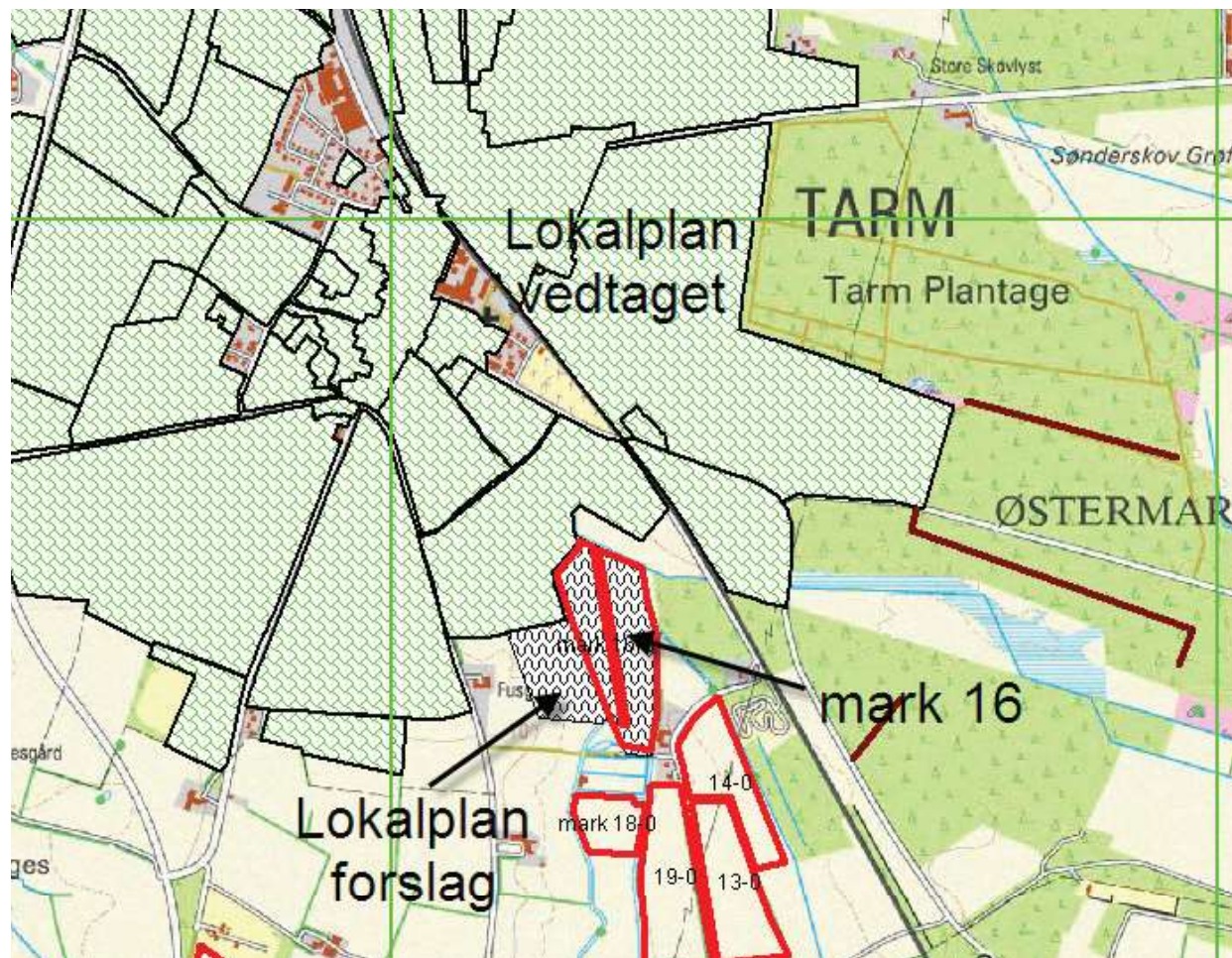
Gulve

- Præfabrikeret drænet gulv er fravalgt i stald idet stalden på nuværende tidspunkt er gyllekanaler med bagskyl, ændringer af eksisterende gulv og kanalsystem, hvilket vil være en uforholdsmæssig stor omkostning.

Overdækning af gylletanke

- Der er ikke etableret fast overdækning på gylletanken/tankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning.

Bilag 12. Lokalplan forslag.

Bilag 13. Beredskabsplan

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø. Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, og lign. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset
Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i pelsieriet

Kort materiale.

- Bagerst er et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:
  - Mark- og drikkevandsboringer/brønde
  - Kemikalielager
  - Dieseltanke
  - Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
  - Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
  - Slukningsmateriel og åndedrætsværn
  - Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
  - Adgangsveje
  -

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i stuehuset og har nr.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 9974 2424	
Falck	kontaktes på telefon 112	70102030
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112	
Lægevagt	kontaktes på telefon 70113131	
Landbocenteret	kontaktes på telefon 96801200	
Dyrlæge	kontaktes på telefon 75244344	
foder	kontaktes på telefon 20402217	
Elektriker	kontaktes på telefon 97371510	
Smeden	kontaktes på telefon 97376099	
VVS	kontaktes på telefon 75280026	
Tarm El-værk	kontaktes på telefon 97371087	
B&V Maskinstation	kontaktes på telefon 97371407	

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- [REDACTED]
- Hvad er der sket og at det er en brand på en Kvæggård
- Er der tilskadekomne - hvor mange
- Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Gummiged
- Traktor
- Vogne

Instruks om udslip af gylle

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112 oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- [REDACTED]
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, [REDACTED]
Kontakt miljømyndighederne,
Kontakt Maskinstation på tlf. 97371407

Der er tale om et relativt fladt terræn og der er ikke umiddelbar risiko for, at gyllen strømmer til grøfter eller vandløb. Gyllen kan opdæmmes med jordvolde og/eller halmballer. Ved udslip af gylle kontaktes Maskinstation på tlf. 97371407. Herfra rekvireres nødvendigt materiel i form af slamsuger, rendegraver eller gummiged.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Gummiged
- Traktor
- Vogne

Instruks om kemikalie- og oliespild

Ved større overløb af kemikalier og olie - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb og drikkevand
- Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, [REDACTED]
Kontakt miljømyndighederne,

- Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til omgivelserne.
- Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Gummiged
- Traktor
- Vogne

Stophaner og hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder er vist på kortet over ejendommen.

Vand

Byvand, Stophane er i grus foran brønd i gårdsplads

Egen boring til vask og påfyldning af sprøjte findes i brønd i græsplæne i gårdsplads

Hvis der opstår vandsvigt kan byvand og egen vand kobles sammen i teknikrum

Elektricitet

Hovedafbryder sidder på eltavle i teknikrum

Der bruges automatsikringer.

Strømsvigt

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol. Kontakt energiselskab på tlf. 97371087 (Tarm El-værk)

Der er nødgenerator til traktor i maskinhus, som skal kobles på hovedtavle i teknikrum.
Instruktion findes i lågen til elskabet.

Transport af bekæmpelsesmidler

- Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.
- Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.
- Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtigt indsats fjernes fra jorden.
- Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigt at tilkalde hjælp ved held.
- Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskylllemiddel til rådighed
- Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

